

DARBININKAS

Vol. LXXVI, Nr. 3

Sausis - January 18, 1991

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

50 centų

LIETUVA SAUKIASI PASAULIO PAGALBOS

New Yorkas, 1991 sausio 10 (LIC) — Baimindamasi, kad Sovietų kariuomenė užims pagrindines vyriausybės įstaigas, Lietuvos Respublikos Užsienio Reikalų Ministerija išleido skubų atsisaukimą apsaugoti Pabaltijo valstybių nepriklausomybei. Atsisaukimas adresuojamas pasaulio demokratijoms, vyriausybėms ir parlamentams. Jame

sakoma: "Mes kreipiamės su skubiu prašymu — Padėkite lietuvių tautai apsaugoti demokratiją ir laisvę Lietuvos Respublikoje. Po Sovietų prezidento Gorbačiovo ultimatumo sausio 10 d., Sovietų kariuomenė, KGB ir ultra konservatyviosios promaskvinės organizacijos pla-

čiu mastu pradėjo ofensyvą prieš mūsų laisvuose rinkimuose išrinktą teisėtą parlamentą, vyriausybinis pastatus, įstaigas ir radiją bei TV. Susidaro rimta grėsmė, kad Sovietų kariuomenė pradės pulti Lietuvos parlamentą ir kitus strateginius objektus mieste. Lietuviai gausiai

renkasi ginti parlamento, atsiliepdami į valdžios skubų paraginimą.

Tik tvirtas, konkretus ir ryžtingas demokratinis kraštų atsakymas galėtų apsaugoti nepriklausomybę ir demokratiją Lietuvoje ir kitose Pabaltijo valstybėse — Latvijoje ir Estijoje.

Sukilėliai Klaipėdos gatvėse 1923 metų sausio mėn. To sukilimo ir Klaipėdos krašto prie Lietuvos prijungimo minėjimas Kultūros Židinyje vyks 1991 sausio 20.

Savaitės įvykiai

GORBAČIOVAS SEKA STALINO PĖDOMIS

— Landsbergis primena Lietuvos žmonių valią, pareikštą prieš metus —

GORBAČIOVO ULTIMATUMAS LIETUVAI

New Yorkas, 1991 sausio 10 (LIC) Sovietų Sąjungos prezidentas Michail Gorbačiovas įteikė Lietuvos Aukščiausiajai Tarybai (vadindamas ją Lietuvos TSR Aukščiausiaja Taryba) ultimatumą, reikalaujamas, kad ji atstatytų Sovietų Sąjungos konstitucijos galiojimą.

Savo ultimatumo tekste Gorbačiovas sako:

Padėtis, kuri susidarė respublikoje, ir jos pablogėjimas pastarosiomis dienomis, verčia mane, kaip TSRS prezidentą, kreiptis tiesiogiai į Lietuvos TSR Aukščiausiąją Tarybą.

Reikia sutikti su teisybe ir pažinti, kokios yra dabartinės padėties priežastys. Padėtis susidarė, grubiai pažeidžiant ir nesilaikant TSRS konstitucijos ir Lietuvos TSR konstitucijos, pažeidžiant žmonių pilietines teises ir, prisidengus demokratijos

atstatyti tvarką krašte.

1985 m. Vakaruose atsiradęs KGB agentas Oleg Gordievski pareiškė, kad ir dabar Vokietijoje veikia apie 700 KGB agentų.

Europos Bendrosios rinkos valstybių užs. reik. ministrai savo konferencijoje pasiūlė Irakui pasitraukti iš Kuveito ir sutiko vėliau rūpintis išspręsti ir visas kitas Art. Rytų problemas.

Kinija nuteisė septynis studentus, dalyvavusius Tienanmen aikštės demonstracijose, kalėjimo bausmėm.

Jordano karalius Hussein susirūpino, kad jo paskirtas ministras Mudar Batran, pertvarkydamas ministrų kabinetą įjungė į jį ir 5 konservatyvios musulmonų brolijos narius.

s kraiste, siekiant atstatyti buržuazinę santvarką.

Atsakomybė už tai tenka Respublikos Aukščiausiajai Tarybai, kuri, ignoruodama konstituciją, TSRS Aukščiausiosios Tarybos ir TSRS Deputatų Kongreso bei TSRS prezidento įsakymus ir raginimus, eina prieš žmonių interesus.

Pagrindiniai padėtis pasiekė ribą. Norint surasti išeitį, reikia imtis skubių žingsnių. Sąjungos valdžia gauna daug kreipimųsi iš pilietinių organizacijų, gamybos

LANDSBERGIS ATMETA ULTIMATUMĄ

New Yorkas, 1991 sausio 10 (LIC) — Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis viešai atmetė Sovietų lyderio Michailo Gorbačiovo ultimatumą demokratiškai išrinktam Lietuvos parlamentui, reikalaujant, kad jis atstatytų TSRS konstitucijos galiojimą.

Spaudos konferencijoje Aukščiausiosios Tarybos rūmuose Landsbergis Sovietų lyderio ultimatumą pavadino "pavoju taikai ir gerai valiai" ir "neatsakingu".

Landsbergis kaltino, kad ultimatumas yra tikras paradoksas, nes Gorbačiovas, reikalaujamas, kad Sovietų konstitucija būtų taikoma Lietuvoje, jau savaime pripažįsta, kad TSRS konstitucija negalioja Lietuvoje, ir kad Lietuva tikrovėje yra "kaimyninė valstybė".

Landsbergis palygino šį ultimatumą su tuo, kurį 1940 metais įteikė Stalinas, prieš užimdamas nepriklausomą Lietuvą, nurodydamas tik, kad tasai ultimatumas

kolektyvų ir visų tautybių piliečių. Žmonės reikalauja, kad būtų atstatyta konstitucinė tvarka ir kad būtų tinkamai užtikrintas jų saugumas ir gyvenimo sąlygos. Jie prarado pasitikėjimą dabartine valdžia. Jie reikalauja, kad būtų įvestas prezidentinis valdymas.

Aš siūlau Aukščiausiajai Tarybai tučiuojau atstatyti TSRS ir Lietuvos TSR konstitucijų galią ir atšaukti anksčiau priimtusius antikonstitucinius aktus.

Lietuvos TSR Aukščiausioji Taryba turi suprasti visą savo atsakomybę prieš Respublikos ir TSRS tautas.

skiriasi tuo, jog Gorbačiovas nenurodė datos, kai tuo tarpu Stalinas reikalavo, kad jo ultimatumas būtų vykdomas tuoj pat.

Komentuodamas galimą prezidentinio režimo įvedimą, Landsbergis aiškino, kad ta frazė — tai tik klaidingas termino naudojimas, "norint suklaidinti pasaulio opiniją. Mūsų atveju, tai yra okupacija, įvykdyta svetimos šalies prezidento. Tai toks pats prezidentinis valdymas, kaip Kuvaitė".

Landsbergis pastebėjo, kad Lietuvoje gali būti demonstracijų, remiant ultimatumą, norint sudaryti iliuziją, kad žmonės nori Sovietų režimo. Darydamas užuominą į Gorbačiovo apsilankymą Lietuvoje pereinamųjų metų sausio 11 - 13 dienomis, kada jis buvo visur sutiktas minios lietuvių, reikalaujančių laisvės, Landsbergis pasakė, kad "Lietuvos žmonės parodė savo valią, kai pats Gorbačiovas atvyko į Lietuvą. Jis turėtų atvykti į Lietuvą dabar".

NAUJAS LIETUVOS PREMJERAS

Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis nominavo kandidatą į premjerus vietoje atsistatydinusio Kazimieros Prunskienės. Juo yra 43 m. amžiaus ekonomistas Albertas Šimėnas. Aukščiausioji Taryba patvirtino jį 78 balsais, prieš vieną, 29-iems susilaikius.

Nors anksčiau buvo skelbta, kad jis priklausys socialdemokratų partijai, bet vėliau atitaisyta, paaiškinant, kad jis eįs kartu su parlamento centro frakcija.

Šimėnas yra kilęs iš Papilės, ir pernai vasario mėn. išrinktas į parlamentą kaip atstovas iš Druskininkų. Šimėnas baigęs Vilniaus universitetą ir yra vyresnysis mokslinis bendradarbis Lietuvos Mokslų akademijos ekonomikos institute.

Šimėnas lig šiol dirbo parla-

mento sveikatos apsaugos ir socialinių reikalų komisijose. Jo žmona Valerija taip pat ekonomistė. Jiedu augina tris sūnus. Vytautas Landsbergis Šimėną apibūdino kaip darbštų, konstruktyvaus proto asmenį. Šimėnas savo kalboje parlamente išdėstė du pagrindinius siekius, kuriuos jis bandys įgyvendinti: 1. Kuo skubiau pradėti krašto ūkio reformas ir 2. Mažinti įtampą tarp parlamento ir vyriausybės.

Kazimieros Prunskienės vadovaujama vyriausybė sausio 8 atsistatydino, paaiškėjus, kad negalima pasiekti sutarimo tarp vyriausybės ir Aukščiausiosios Tarybos dėl kainų pakėlimo. Vyriausybė siūlė pakelti tuojau pat kainas už maisto produktus, kai tuo tarpu Aukščiausioji Taryba tvirtino, jog reikia labiau klausimą tyrinėti.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

— **Konfiskavo Lietuvos Respublikos pašto ženklus.** Jau senokai buvo kalbama apie pašto ženklus, kuriuos ruošėsi išleisti Lietuvos vyriausybė. Dabar pasiekė žinia, jog tie ženklai buvo tikrai atspausdinti Vokietijoje ir sunkvežimiais gabenami į Lietuvą. Tačiau tuos sunkvežimius prie Lazdijų sulaukė maskviniai muitininkai ir ženklus konfiskavę. Sunkvežimiuose buvo 18 milijonų pašto ženklų.

— **Vilniaus radijo pranešimu,** Lietuvos gyventojai ir dabar nekeičia savo nuomonės dėl visiškos nepriklausomybės. 70% ir dabar pasisako už tai, kaip tai buvo birželio ir spalio mėnesių apklausoje. 13% pasisako už Gorbačiovo siūlomą federaciją ir tik 3% už dabartinio pavidalo Tarybų Sąjungą.

— **Lietuvos ir TSRS ekspertų susitikime,** įvykusiame Maskvoje lapkričio 19, TSRS armijos generolas M. Moisejevas patikino, kad prievarta prieš Lietuvos piliečius, atsisakiusius tarnauti TSRS kariuomenėje, nebus naudojama. Kartu buvo pabrėžta, kad tiems, kurie apsispręs sovietų armijoje tarnauti, Lietuvos vyriausybė kliūčių nedarys.

— **Ekonominė padėtis Lietuvoje,** kaip praneša statistikos departamentas, per 1990 metų dešimt mėnesių nepagerėjo. Pagaminta mažiau pramonės ga-

minių ir žemės ūkyje gautas mažesnis negu pernai derlius.

— **Biržiečiai** vėl turi šimtąmetę gyventoją — Marijoną Miškinienę. Didžiąją gyvenimo dalį senolė praleido Rusijoje, — mat dar jos senelis ir tėvas, 1863 m. sukilimo dalyviai, buvo ištremti.

— **Kalbininko Jono Jablonskio** (Rygiškių Jono) 130-osios gimimo metinės atžymėtos gruodžio 19 Griškabūdyje.

— **Pranciškaus Skorinos** gimimo 500-osios metinės lapkričio 17 buvo iškilmingai paminėtos Vilniuje. Pirmųjų Knygų Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje leidėjas, baltarusių švietėjas ir humanistas P. Skorina 1522 metais Vilniuje išleido *Mažąją kelionių knygutę*, o po trejų metų *Apostolą*. Didžiojoje gatvėje prie namo nr. 19 buvo įmūryta paminklinė lenta, dalyvaujant miesto visuomenės atstovams ir baltarusių bendruomenės nariams bei svečiams iš Baltarusijos.

— **Vilniuje įkurta nauja Lietuvos — JAV matavimo staklių gamybos įmonė.** Tai Brown & Sharp-Precizika. Sudėtingų matavimo staklių mechaninę dalį gamina vilniečiai, o elektrinę — JAV firma. Pusantrą milijono dolerių — toks pradinis amerikiečių indėlis į bendrą įmonę.

Grupė vadovavusių Klaipėdos sukilimui. Iš k.: K. Krausas, Kalmantas, Sarauskas, Jonas Budrys ir Viesulas.

Sov. S-gos nuo 1986 m. ne-naudojama erdvės stotis Sojuz 7 nekontroliuojama krenta į žemę.

Turkijai paprašius, Nato nutarė pasiūsti į Turkiją jos gynybai sustiprinti tris karo lėktuvų eskadriles, po vieną iš Vokietijos, Belgijos ir Italijos.

Sov. S-gos vidaus reik. ministerijos kariuomenės daliniai Rygoje užėmė spaudos rūmus, kur buvo spausdinami visi didieji Latvijos laikraščiai, ir neleido Latvijos vyriausybei jų perimti. Darbininkai sustabdė laikraščių spausdinimą.

Buv. Sov. S-gos užs. reik. ministras Ševardnadze savo atsistatydinimą aiškina jo priešiniams prieš karinės jėgos panaudojimą tvarkai respublikose atstatyti, nes tai pakenktų santykiams su Vakarais. Be to, jis netiki, kad prezidentinė galia galėtų

LIETUVIŲ MUZIKOS ŠVENTĖ

Lietuvių muzikos šventė vyks 1991 gegužės 15 - 18 Chicagoje. Ją rengia JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės. Šventės pirmininkas yra Stasys Baras, o kiekvieną renginį koordinuoja specialus komitetas. Komitete lėšų telkimui vadovauja JAV LB vicepirmininkė organizaciniams reikalams Birutė Jasaitienė. Šventės šūkis — "Kad liktum Tu gyva!" Šventės komitetų adresas: 3001 West 59th Street, Chicago, IL 60629.

Pagrindinis rengimo komitetas, kuriame dalyvauja įvairių komitetų pirmininkai, paskutinį kartą posėdžiavo gruodžio 10. Kitas posėdis bus sausio 14. Rengimo komitetas jau išleido lankstinuką lietuvių ir anglų kalbomis, kuris bus naudojamas platininti bilietus ir informuoti žmones apie įvairius šventės įvykius. Čia suminėti pagrindiniai renginiai:

Gegužės 15 — Brighton parko lietuvių parapijos bažnyčioje: Religinis koncertas didžiųjų trėmimų 50 metų sukakčiai paminėti.

Gegužės 17 — Jaunimo Centras: Poezijos vakaras.

Gegužės 18 — Jaunimo Centras: JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros Tarybos premijų šventė.

Gegužės 19 — Morton East High School, Cicero, IL: Opera *I Lituani*.

Gegužės 22 — Maria High School: Baletas koncertas, atlieka Lietuvos Respublikos operos ir baletos teatro artistai.

Gegužės 24 — Morton East High School, Cicero, IL: Opera *I Lituani*.

Gegužės 25 — Jaunimo Centras: Jaunimo šokiai.

Gegužės 26 — Marquette parko lietuvių parapija: Iškilmingos Mišios.

Gegužės 26 — University of Illinois — Chicago Pavillion: Dainų šventė.

Gegužės 26 — Condesa del Mar, Alsip, IL: Banketas dviejuose salėse suaugusiems ir jauniui.

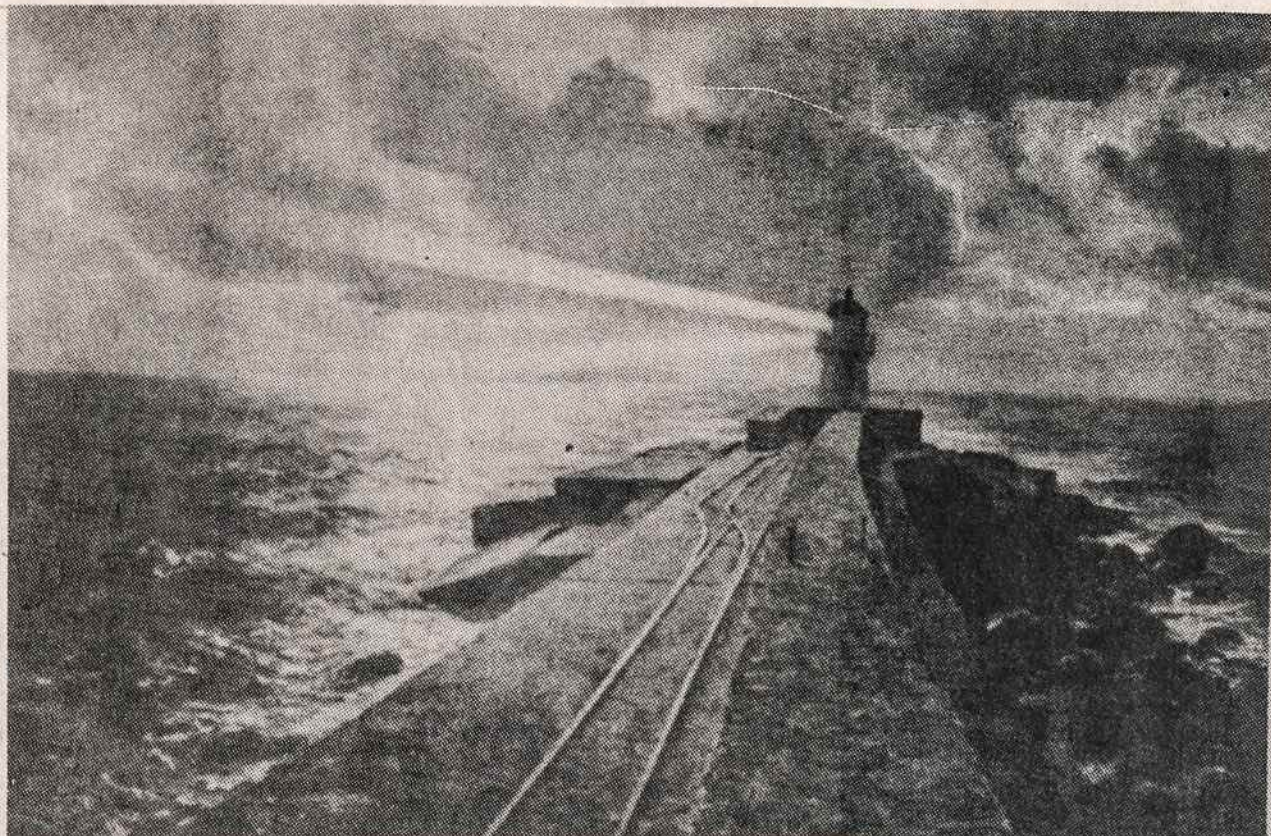
Gegužės 28 — Lietuvos Respublikos operos solistų koncertas.

Šventės metu vyks įvairios meno parodos Jaunimo Centre ir Balzeko muziejuje, Chicagoje ir Pasaulio Lietuvių Centre, Lemonte.

Ramunė Kubiliūtė

CHORŲ DĖMESIUI

Visi chorai, kurie ruošiasi dalyvauti lietuvių dainų šventėje Chicagoje 1991 m. gegužės 26 d., privalo skubiai registruotis

Klaipėdos švyturys audros metu. Klaipėda prie Lietuvos vėl prijungta 1923 sausio 15. Minėjimas New Yorke įvyks sausio 20.

AMERIKOS LIETUVIAI, DALYVAVĘ KLAIPĖDOS ATVADAVIME

Kapitonas PETRAS JURGĖLA

Minint Klaipėdos krašto išvadavimo sukaktį, reikia prisiminti ir įvertinti amerikiečių lietuvių įnašą į tą žygį ir nuopelnus.

1922 m. rudenį lakūnas leitenantas Steponas Darius paėmė atostogų ir išvyko į Klaipėdos kraštą, kaip jis sakė, susipažinti su būsimos kovos laukais. Jis susipažino su vietos lietuvių veikėjais ir buvo įjungtas į Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetą.

Antanas Ivaškevičius paaukavo pinigų, vieną milijoną vokiškų markių, sukilimui organizuoti. Jis ir Martus važinėjo po kraštą

pas šventės leidinio redaktore šiuo adresu: Danutė Bindokienė, 7155 So. Homan Ave., Chicago, IL 60629.

Registruojantis reikia suteikti šią informaciją:

1. Choro pavadinimas ir veiklos vietovė, įsisteigimo data.

2. Choro muzikinė vadovybė — dirigentai, chormeisteriai ir t. t.

3. Choro valdybos sudėtis.

4. Narių sąrašas abėcėlės tvarka, vardus išrašant pilnai, be inicialų.

5. Svarbesnieji choro renginiai paskutinių penkerių metų laikotarpyje.

6. Dvi nuotraukos — viena viso choro su muzikiniiais vadovais, antra — dirigento su visais muzikiniiais vadovais.

7. Mokyklinių chorų nuotraukose neįtraukti mokyklų vedėjų, tėvų komitetų ar kitų asmenų, fotografuoti tik chorą ir muzikos mokytoją.

Visa ši informacija šventės leidinio redaktore turi pasiekti ne vėliau 1991 m. kovo 1 d.

Aurelija M. Balašaitienė
Šventės spaudos sekcijos narė

ir patriotiškais kalbomis kelė klaipėdiečių kovingumo nuotaką. Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetui paskelbus sukilimo manifestą 1923 m. sausio 19 dieną, tą dieną savanoriui Julijui Jurgėlai suėjo 17 metų amžiaus. Jis, jo brolis Kostas, Zamkus ir Rimkus dalyvavo sukilimo kautynėse. Darius organizavo šaulių talką Lietuvoje, vadovavo sukilėlių kuopai kautynėse ir po to buvo sukilėlių vyriausio štabo karininku ypatingiems reikalams.

Išvadavus Klaipėdos miestą ir kraštą, į uostą atplaukė keli anglų karo laivai. Kostas Jurgėla ir leitenantas Darius buvo pasiūti juos sutikti. Oficialiai pasikalbėjus, jie buvo paprašinti. Vienas anglų karininkas jiems pasakė: "Gavę įsakymą plaukti Klaipėdon mes nesistebėjom. Išsyk supratom, kas čia darosi. Jums seniai reikėjo taip padaryti..." Dariui labai patiko toks pareiškimas.

Lenkų karo laivui atplaukus į uostą, vyr. sukilėlių vadas J. Budrys pasiuntė savanorį Kostą Jurgėlą pareikalauti, kad laivas tuoj išplauktų. Lenkų jūreiviai valtimi nuplūkdė jį į laivą. Laivo kapitoniui Kostas Jurgėla lenkiškai perdavė sukilėlių vadovybės reikalavimą tuojau išplaukti iš uosto. Laivas išplaukė. Kostas Jurgėla atsilankė pas lenkų konsulą Klaipėdoj Sharottą ir polemizavo su juo apie lietuvių ir lenkų santykius.

1930 Vytauto Didžiojo metais Kostas Jurgėla suorganizavo Amerikos Lietuvių Legioną ir buvo jo štabo adjutantas. Jis pirmą Amerikoje surengė ir po to kasmet su Dariaus-Girėjo postu suruošdavo Klaipėdos krašto išvadavimo minėjimą su pamaldomis ir iškilmingu aktu didžiulėj salėj.

Daktaras Julius Jurgėla buvo New Yorko šaulių kuopos narys.

Garbė minėtiems amerikiečiams lietuviams už reikšmingą dalyvavimą Klaipėdos krašto išvadavimo karo žygyje. Ir garbė Lietuvių Šaulių Sąjungai. Tegyvuoja ji per amžius!

PAGELBĖKIM LIETUVOS VAIKAMS!

Grožis ir tiesa kalba labai tyliu balsu. Tą balsą užgožia ir širdį skaudina blogos žinios, ateinančios iš tėvynės Lietuvos. Neleiskime nustoti vilties žvaigždei žibėti. Mes esame lietuviai, mes tautos dalis.

Šiuo metu skubiai reikalingas maistas ir mokykliniai reikmenys Lietuvos moksleiviams. Maisto pavyzdžiai: kakava, cukrus plytelėse, džiovinti vaisiai, sriubos pakeliuose (ne skardinėse dėžutėse) javainiai, riešutai, riešutinis sviestas plastikiniuose indeliuose, įvairios instant košės milteliai, vitaminai ir t. t. Mokyklinių reikmenų pavyzdžiai: pieštukai, šratinukai, pastelės, akvarėlės, spalvavimo pieštukai, trintukai, molis lipdymui, spalvavimo knygelės, liniuotės, skystis klaidoms taisyti ("liquid paper") ir kiti.

Šiuo metu mūsų vaikams svarbu sumegzti bendravimo gijas, gyvai pajusti tautos nedalomumą, ištiesiant brolišką dosnią ranką nelaimingam, nuskriaustam, verkiančiam ar sergančiam Lietuvos vaikui.

Kreipiamės į vedėjus, prašydami paskelbti mokykloje šį vaju Lietuvos moksleiviams, kuris tęsis iki šių metų vasario 1 dienos.

Galima šiam kilniam tikslui aukoti ir pinigais. Surinktas gėrybes prašme siųsti Švietimo tarybos pirmininkės adresu: Regina Kučienė, 8626 So. Mozart St., Chicago, IL 60652.

Švietimo tar yba viską persiųs į Lietuvą, kaip buvo sutarta su Lietuvos Švietimo ministru Dariusium Kuoliu.

Padėkime šiam gyvybiniam reikale mūsų tėvų žemės moksleiviams. Būkime jautrūs. Mūsų mokinių aukos vienas jėgas svarbiausiems uždaviniams.

Tikimės, kad už patirtą Jūsų dosnumą Lietuvos vaikučiai Jums visiems siųs savo mažų širdelių šypsnius.

Regina Kučienė
JAV LB Švietimo tarybos pirmininkė

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja telefonuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visoje miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliui pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S, St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prielaima kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM 90.5 Worcester, MASS. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501, T. 508 753 - 7232.

NEW YORK - NEW JERSEY - Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428 - 4552. FAX 718 769 - 3302.

KOLODNY & KOLODNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Lietuvos atsiminimai", sekmadieniais nuo 2 iki 3 v. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programa, vedama anglų kalba, iš tos pačios stoties girdima irgi sekmadieniais nuo 1 iki 2 v. popiet. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753 - 5636.

R e m k i m e

TAUTOS FONDA

ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia laisvąjį pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės lždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukos siųsti adresu:

**Tautos Fondas,
Lithuanian National Foundation, Inc.,
P.O. Box 21073,
Woodhaven, N.Y. 11421.**

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSU VIEHNTELE VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS
I LIETUVĄ

MOKĖTI ĖALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

Lietuvos Respublikos ministerė pirmininkė Kazimiera Prunskienė Vasario 16-osios gimnazijoje Vokietijoje lankėsi 1990 gruodžio 1. Nuotr. M. Šmitienė

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207Editorial Office: 718 827-1352
Business Office: 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second Class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to:

DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207
ISSN 0011-6637

— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Ar Amerika vis dar
mylės raudonąjį budelį?

Tuo metu, kai pasaulis jaudinosi, tarėsi ir meldėsi, kad būtų išvengta karo Persijos įlankoje, Gorbačiovas pasinaudojo proga ir pasiuntė į Lietuvą mirties dalinius, kad užbaigtų savo "bėdas" su nepaklusnia respublika.

Dabar jis plaunasi rankas. Maskvoje, kai pasaulio valstybės ir minios reikalauja paaiškinimo, jis siunčia teisintis sąjunginį vidaus reikalų ministrą, kuris tvirtina, kad tarybinė armija buvusi išprovokuota, kad ji tik vykdžiusi, ko iš jos buvo prašoma: atstatyti tvarką krašte, kurio gyventojai "netekę pasitikėjimo savo vyriausybe".

Kas įvyko Vilniuje sausio 13-osios anksčiau rytą, pasaulis jau žino ir nereikia aiškinti, kad Gorbačiovo rankos švarios dėl tų trylikos lietuvių, kurie mirė po jo pasiųstų tankų vikšrais ar užmušti kulkų, kurias į juos paleido specialūs daliniai, pasiūti neva gaudyti rekrūtų į sovietinę armiją.

Minios maskviečių, plakatais ir savo lyderių kalbose išreiškė pasibaisėjimą Gorbačiovo demokratija ir gretino šias datas:

1956 metai — Budapeštas, 1968 metai — Praga, 1991 metai — Vilnius, 1992 metai — Maskva.

Šios datos pernelyg aiškios. Jos rodo, kada raudonoji armija buvo ar gali būti panaudota prieš nepriklausomybės judėjimus. Ta pačia proga prisimena ir prieš porą metų Gruzijoje Gorbačiovo įvykdytas raudonosios armijos panaudojimas prieš to krašto patriotus. Kaip dabar dėl kruvinių įvykių Vilniuje, taip tada ir dėl įvykių Gruzijoje Gorbačiovas teisinosi, kad tai nebuvo jo įsakymas, kad armija pasielgusi savavališkai.

Kad tai yra melas, visi žino. Liudininkais eina užsienio informacijos priemonių atstovai, kurie tvirtina, jog Lietuvoje nebuvę jokios provokacijos ir kad karinė jėga buvusi panaudota brutaliai: tankai ėjo per žmones ir barikadas, kareiviai šaudė į žmones ir juos daužė šautuvų buožėmis.

Ir tai dar būdinga, kad Gorbačiovas naudoja klastą, norėdamas apgauti ne tik savo valdomuosius, bet ir užsienį, ypač Vakarų, o jų tarpe Ameriką. Tai dabar kyla klausimas, ar Amerikos prezidentas, tos Amerikos, kuri visais laikais deklaravo ir dabar tai tvirtina, kad ji remia demokratiją, susitiks su šiuo budeliu ir paduos jam ranką Maskvoje numatytoje viršūnių konferencijoje, šių metų vasario 11 d., savosios nesutepdamas.

Reikia atsiminti, kad šita kruvina agresija prieš Lietuvą įvyko tuo metu, kai Gorbačiovas tvirtino, jog jis siunčia Federacijos Tarybos delegaciją į Lietuvą padėčiai ištirti, kad galėtų prasidešti pasitarimai su Lietuvos respublikos valdžia dėl skirtumų išlyginimo. Ir ta delegacija jau buvo pakelėjū į Vilnių, kai sausio 13-osios, kuri dabar Lietuvoje laikoma tautos gedulo diena, rytą Gorbačiovas paleido savo tankus prieš beginklius Lietuvos patriotus. Ir kokia dar gudrybė — prieš tai Vilniuje jau buvo suorganizuotas Maskvos remiamas "Gelbėjimo komitetas", kuris "papasėdęs", kad kariuomenė įvestų tvarką, nes "buržuazinė" valdžia praradusi "kontrolę". Taigi, "tvarkai" atstatyti pasiūsta kariuomenė, o ne gaudyti rekrūtų, kaip tai Maskvos buvo skelkimas.

(nukelta į 4 psl.)

Pasirinktasis pavadinimas klaidina kai kuriuos, gal savotiškai skamba ir atrodo, kad pretenduoja į viso pasaulio lietuvių ir lietuviybės sostinę. Taip nėra. Pirmoji eilė, pavadinimas duoda suprasti, kad tai yra centras visiems pasaulio lietuviams, nesvarbu kokiame krašte jie gyvena, svarbu, kad lietuviai. Viso pasaulio lietuviai mielai priimami dalyvauti Centro veikloje, ir visi gali tapti Pasaulio Lietuvių Centro nariais.

Antroji vardo pasirinkimo priežastis, tai suburti visus priemiesčiuose gyvenančius lietuvius į vieną centrą — turėti vieną vietą, kurioje klestėtų lietuviška veikla: liutuanistinė mokykla, vaikų darželis, skautų seišios, posėdžiai, meno parodos, minėjimai, koncertai.

Trečioji priežastis, tai vizija turėti didelę vietą, kurioje galėtų tilpti didesnis skaičius lietuviškų organizacijų, ir mūsų sudėtinės jėgos galėtų veikti po vienu stogu lietuvių ir Lietuvos naudai. Pasaulio Lietuvių Centras tai tik vardas suburti čia gyvenančius lietuvius kasdieninei veiklai ir būti ryšiu gyvenantiems visur. Tokių centrų gali būti daug visose lietuvių apgyventose vietose, taip kaip yra 30 "World Trade Centers" pasaulyje, kurie atlieka savo paskirtą prekybos srityje, nors turi tą patį pavadinimą. Galima dar palyginti ir laikraštį *Draugas*, kuris vadinas "World Lithuanian daily",

PASAULIO LIETUVIŲ CENTRAS
ŽENGLIA Į TREČIUOSIUS METUS

nors čia ir Lietuvoje yra daug kitų laikraščių, kurie apjungia daug vietovių ir lietuvių. Ar kas klausia ar *Lietuvių balsas* vienintelis lietuvių balsas? Taigi, tiek dėl pavadinimo.

Centras nėra surištas su jokia religija ar politine pažiūra ar organizacija. Visi yra maloniai kviečiami dalyvauti lietuvių veikloje Centre ir įsirašyti nariais.

Narių gali tapti bet koks lietuvis, tautininkas ar ateitininkas, skautas ar reorganizuotos lietuvių bendruomenės narys, chichigiskis ar lietuvis iš visai kitos valstybės. Labai daug lietuvių nuolat dalyvauja Centre, nebūdami nariais. Visi esame didelė, sugyvenanti šeima, savo namuose.

1987 m. "Lietuvių Misijos Centras" — lietuvių grupė nupirko De Andreis seminariją Lemente. Pastatas su 15 akru žemės sklypu yra atleistas nuo valdžios mokesčių. "Lietuvių Misijos Centro" valdyba tada pavadino visą pastatą "Lithuanian World Center". Centras yra pilnai legalus ir registruotas Illinois valstybės sekretoriaus, Attorney General ir Internal Revenue Center įstaigose.

Kam priklauso Pasaulio Lietuvių Centras? Centras nepriklauso kardinolui ar bet kam kitam,

grupei prekybininkų ar kokiai organizacijai. Centras yra, pagal Internal Revenue Code 501 c 3, ne pelnui skirta korporacija, kaip Tautos Fondas ir Lietuvių Fondas. Kaip Tautos Fondas turi savo narius ir valdybą, taip ir Pasaulio Lietuvių Centras turi savo narius ir narių balsų daugumą renka valdybą. Sumokėjęs \$200.00, lietuvis tampa nariu ir turi vieną balsą. Pagal įstatus niekas negali turėti daugiau 5% visų balsų, taip kad vienas ar du žmonės negali perimti vadovavimo balsų daugumą.

Likvidavimo atveju, Lietuvių Misijos Centro ir Pasaulio Lietuvių Centro turtas pereina į lietuvių ne pelnui sukurtą korporaciją pagal valdybos nutarimą ir Internal Revenue Code 501 c3. Tautos Fondas, Lietuvių Fondas ir kitos lietuvių organizacijos turi panašius įstatus likvidavimui. Pinigus paaukojusieji Pasaulio Lietuvių Centrai negaus jų atgal, nes jau yra nusirašę juos nuo mokesčių valdžiai, bet tie pinigai bus perduoti kitai Lietuviškai labdarinės organizacijai, pagal visų narių išrinktos valdybos nutarimą.

Centras, žengdamas į trečiuosius gyvavimo metus, yra sparčiai augantis lietuvių veiklos židinys Chicagos priemiesčiuose.

se. Kasmet įvairėja koncertų ir lietuviškų renginių programos, didėja lietuviškų vestuvių skaičius didžiojo salėje, kuri sutalpina apie 400 svečių. Dauguma iš Lietuvos atvažiuosiu muzikos ir šokių meno ansamblių aplanko Centrą su savo programa. Įvairios lietuvių organizacijos ruošia savo tradicinius balius, gegužines ir minėjimus.

Didelės ir mažesnės patalpos žemesniam aukšte, kur veikia Lietuvių Dailės Muziejus, Lietuvos Liaudies Medžio Skulptūra xx amž. ir Tautodailės Galerija, visada yra užimtos, tad pradžioje atrodė neužpildomi plotai greitai mažėja ir yra planingai vartojami. Artimoje ateityje bus nuolatine meno galerija ir fotografijos galerija. Kadaisė peržiūrėjęs visą pastatą galvojai, "Ką gi mes su tiek daug vietos darysime, kaip jį apšildysim ir prižiūrėsime, kam tokio didelio reikia"?... o dabar jau pradeda galvoti, kur mes visus norinčiuosius atsikraustyti į Centrą įkursim. Visa tai tampa įmanoma tiktaim talkinant dideliu skaičiumi pasiaukojusių lietuvių, kurie Centre praleidžia daugelį valandų, dirbdami įvairiausius darbus, atlikdami įvairias pareigas. Galvotum, kad kai kurie net ten gyvena, nes juos visada ten randi ką nors darant! Pavardžių net negali suminėti, nes jų yra daug. Jie dirba ir tvarkosi Centre, kaip savo namuose, niekas jų neverčia.

Misijos koplyčioje šventadieniais nuolat dalyvauja mišiose daug žmonių. Jau seniai trūksta vietų visiems atsistoti ir daugeliui reikia stovėti šventorių. Po mišių dauguma eina į salę išgerti kavos ir pasišnekėti, kas dažnai užsitęsia pusantros valandos.

Nuostabu, kad Centras per tokį trumpą laiką taip puikiai prigijo lietuvių visuomenėje, taip greitai auga savo veikla ir patalpų vartojimu, ir tikra žodžio prasme tapo tikras centras. "Tautos jėga vienybėje"! — ar tai ne visų mūsų troškimas? Malonu, kad bandymas įkurti ką nors Lietuvos ir lietuvių labai pasiseka ir klesti, duoda daug naudos, ir tie sunkiai uždirbti ir suakoti pinigai dirba mūsų naudai. Nevisada taip pasiseka. Yra atvejų, kai didelės sumos pinigų investuojamos Lietuvos labui, ir po to nieko daugiau nesigirdi, vaisių nematyti.

(nukelta į 4 psl.)

Kaip toj dainelėj: "Du broliukai kunigai, du broliukai urėdai, du broliukai..." Vaizdelis, talpintas Auth *The Philadelphia Inquirer*, perspausdintas *Newsday* sausio 12.

JONAS PUZINAS

25

KELIAS Į LIETUVOS
NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMĄ

Čia, Komiteto būstinėje, visų Tarybos narių buvo pasirašytas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktas" (*Kan. P. Dogelis, Per aspera ad astra. — Židinys, 1938, nr. 5-6, p. 740-741*).

A. Smetona vėl buvo išrinktas Lietuvos Tarybos pirmininku.

Pirmas Lietuvos Tarybos rūpestis buvo, kad apie nepriklausomybės paskelbimą tuojau sužinotų ne tik lietuvių visuomenė, bet ir užsienis. Pirmiausia Nepriklausomybės aktas atiduotas paskelbti Tarybos organe — Lietuvos Aide su dr. J. Šaulio įžanginiu straipsniu, tačiau vokiečiai tą numerį, dar prieš jį išspausdinant, konfiskavo; tepavyko slapta per tuomet vokiečių kariuomenėje tarnavusį Bernardą Kodatį atskirais lapeliais išspausdinti Vasario 16 D. Aktą ir paskleisti Lietuvoje. Dr. J. Šaulys, tarybos pavestas, dar tą patį vakarą nunešė deklaracijos tekstą Vokietijos užsienio reikalų ministerijos atstovui, pasiuntinybės patarėjui von Boninui, akredituotam prie okupacinės vyriausybės viršininko, prašydamas apie tai pranešti Vokietijos vyriausybei. Tačiau pradžioje okupacinė valdžia į tai visai nekreipė dėmesio. Slaptais keliais Vasario 16 D. Akto teks-

tas pateko į Berlyną ir ten 1918 m. vasario 18 d. išspausdintas keliuose laikraščiuose: *Vossische Zeitung, Kreuzzeitung* ir *Taegliche Rundschau*, o Reichstago Centro partijos pirmininkas Groberis vasario 20 d. jį perskaitė Reichstage, rekomenduodamas tą deklaraciją palankiam vokiečių vyriausybės dėmesiui.

Vokiečių okupacinė valdžia netvėrė iš pykčio. Nėtrukus reagavo ir reichskancleris Hertlingas, kuris kreipėsi raštu ne į pačią Lietuvos Tarybą, bet į Vyriausiąjį Rytų karinės valdžios viršininką baroną von Falkenhauseną, prašydamas jį, kad praneštų Lietuvos Tarybos pirmininkui, jog kaizerinė vyriausybė, remdama Lietuvos Tarybos 1917 m. gruodžio 11 d. nutarimu, jau buvo pasiruošusi pripažinti Lietuvą kaip nepriklausomą valstybę ir suteikti jai Vokietijos Reicho globą bei pagalbą valstybės atstatymui, bet Lietuvos Taryba savo 1918 m. vasario 16 d. nutarimu visa tai sutrukdžiusi, todėl šiuo momentu Vokietija negalinti Lietuvos pripažinti. Tai būsią galima padaryti tik tada, kai Lietuvos Taryba grįš prie nusistatymo, kuris užtikrintų gerus kaimyninius santykius (*P. Klimas, Werdegang, p. 115; Dr. J. Šaulys, Nepriklausomybės išvakarėse. — Mūsų Kelias, 1948.II.12, nr. 7*).

VOKIETIJA PRIPAŽIŠTA LIETUVOS
NEPRIKLAUSOMYBĖ

Tačiau, kai Reichstagui reikėjo ratifikuoti Vokiečių-Sovietų taikos sutartį, pagal kurią Pabaltijys buvo priskirtas Vokietijai, Centro ir socialdemokratų frakcijos reikalavo, kad vyriausybė greičiau surastų būdą Lietuvos nepriklausomybei pripažinti. Todėl netrukus pas A. Smetoną atsirado vokiečių vyriausybės emisaras prof.

M. Seringas, kuris ieškojo išeities. Nelengvoje padėtyje pasijuto ir Lietuvos Taryba: iš vienos pusės ji nenorėjo trauktis nuo Vasario 16 d. deklaracijos, iš antros pusės — jai buvo svarbu išgauti nors iš vokiečių vyriausybės savo paskelbtos nepriklausomybės pripažinimą, kad galėtų pradėti

žygius savo vyriausybei sudaryti. Lietuvos Taryba, apsvarsčiusi susidariusią padėtį, priėjo prie kompromisinio sprendimo. 1918 m. vasario 28 d. Lietuvos Tarybos prezidiumas (A. Smetona, J. Šaulys, J. Staugaitis ir J. Šernas) atsakė reichskancleriui Hertlingui ir jo vasario 21 d. raštą, kad Tarybos vasario 16 d. nutarimas nėra priešingas 1917 m. gruodžio 11 d. nutarimui ir kad tas nutarimas, kaip pamatas santykiams tarp Lietuvos ir Vokietijos, nesąsanaikintas ir tebegaliojantis. Todėl Taryba laukianti, kad Vokietijos vyriausybė, remdamosi 1917 m. gruodžio 11 d. nutarimu, greit pripažins Lietuvos nepriklausomybę. Be to, reikiama vilties, kad Reicho vyriausybė parems vienu balsu priimtą vasario 16 d. formulę kitų vyriausybių atžvilgiu (*P. Klimas, Werdegang, p. 116; Dr. J. Šaulys, Nepriklausomybės išvakarėse. — Mūsų Kelias, 1948.II.12, nr. 7*).

Pagaliau Reicho vyriausybė, Reichstago spiriamai, nutarė pripažinti Lietuvos nepriklausomybę. Reichstago dauguma pareikalavo, kad būtų leista atvykti Berlynan Lietuvos delegacijai. Lietuvos Taryba, kad ir po ilgų ginčų, 1918 m. kovo 20 d. visa sutiko deleguoti Berlynan kun. J. Staugaitį, J. Šaulį ir J. Vileišį, kuriems pavedė proklamuoti Vokietijos vyriausybei Lietuvos valstybės nepriklausomybę ir prašyti jos pripažinimo.

(Bus daugiau)

Ar Amerika vis dar mylės raudonąjį budelį?

(atkelta iš 3 psl.)

biami anksčiau.

Dabar Vilniuje valdo Gorbaciovo pastatytas karinis komendantas gen. maj. Vladimir Uškočnik. Jis pats spaudai pareiškė, kad jis veikia pagal Gorbaciovo nurodymus, tai ko Gorbacioviui teisintis, kad jis čia nieko dėtas.

Kaip syki vienas žurnalistas rašė, jog Gorbaciovas ant tanko važiuos į Norvegiją pasiimti jam paskirtos 1990 metų taikos premijos, taip šis "laureatas" dabar tankus nusiuntė į Vilnių savo "taikos" misijos pratęsti. Pasaulyje visiškai teisėtai kyla pasipiktinimas dėl tos premijos ir jau raginamas Norvegijos premijų komitetas tą premiją atšaukti.

Vilniuje šiuo metu (rašant šias eilutes) tvarkosi vadinamas "Gelbėjimo komitetas", kuris įvedė komendanto valandą, uždraudė naudotis video kamerais ir garso užrašymo aparatais, ir per kariuomenės užimtą Lietuvos radijo ir TV stotį skelbia atsišaukimus į vietos gyventojus, kviesdamas prie "tvarkos". Nežinia, kaip ilgai tasai "Komitetas" gyvuos. Su juo nuolatos kontaktuoja Gorbaciovo pasiųstoji Federacijos Tarybos delegacija, palaikanti ryšį ir su Lietuvos Respublikos parlamentu, kuris bent po Sovietų kruvinos intervencijos vis dar buvo savo rūmuose, viduje ir iš lauko saugomas tūkstančių vilniečių ir kitų Lietuvos miesto žmonių, kurie remia nepriklausomybę.

Ateitis parodys, kiek Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės reikalą remia užsienis — ypač Vakarai. Pirmosios žinios rodo, kad pasaulis reaguoja. Vokietija ir Prancūzija, kurių prezidentai jau anksčiau yra rodę palankumą Lietuvai ir buvo siūlę Gorbacioviui tartis su Lietuva, dabar išleido jungtinį pareiškimą, pasmerkdamas jėgos naudojimą ir kviesdamas prie dialogo. Vokietijos kancleris Kohl dar ir pats atskirai pasiuntė Gorbacioviui laišką. Griežčiausiai pasmerkė D. Britanijos užs. reik. ministras Douglas Hurd ir premjeras John Major. Danijos užs. reikalų ministras pasišaukė sovietų ambasadorių ir jam įteikė protestą dėl jėgos panaudojimo ir reikalavo, kad Sovietų kariuomenė būtų išvesta iš vyriausybinių pastatų Lietuvoje. Europos Ekonominė Taryba žada persvarstyti savo žadėtą ekonominę 1 bil. dol. paramą Maskvai, taip pat posėdžiauja ir NATO valstybių atstovai Briuselyje.

JAV, kurios visą laiką nepripažįsta sovietinės agresijos Pabaltijyje ir Washingtone laiko tu valstybių diplomatus, lig šiol nieko nepadare Lietuvai padėti. Prez. Bush viešame pareiškimė spaudai "apgailėstavo" militarinės jėgos panaudojimą, bet Gorbacioviui neišdrįso pasakyti lemiamo žodžio, nes bijojo, kad, tasai, paskambinęs jam Persijos įlankos krizės klausimu, nesumanytų atsimesti nuo Busho koalicijos prieš Iraką.

Kaip teisingai Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis Vilniuje paklausė vieną amerikietį žurnalistą: "Ar tiesa, kad mus Amerika jau pardavė?" Panašiai galvoja ir daugelis Lietuvos gyventojų, kurie Vilniuje savo kūnais stoji ginti nepriklausomybės pamatą.

Girdėti, kad prieš Gorbaciovo kruviną politiką Lietuvoje pasisakė ir kai kurios valstybės, neseniai ištrūkusios iš sovietinio jungo. Jų tarpe minima Čekoslovakija. Laukiama reakcijos iš Lenkijos, kur pastaruoju metu lankęsis Lietuvos užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas pareiškė, kad jis turi Lietuvos

parlamento įgaliojimus užsienyje organizuoti egzilinę vyriausybę, jei Maskva bandytų jėga pašalinti Lietuvos Respublikos parlamentą.

Ateina žinios ir iš Maskvos, kad Rusijos respublika kartu su Pabaltijo respublikomis pasiuntė Jungtinėms Tautoms prašymą, reikalaujantį, kad būtų nutęstas akcijos prieš Iraką vykdymas, o skubiai sušauktas Saugumo Tarybos posėdis padėčiai Pabaltijyje diskutuoti. Ukraina, kuri yra Sovietų bloko narys Jungtinėse Tautose, išleido pareiškimą, pasmerkiantį Gorbaciovo akciją prieš Lietuvą.

Pasaulio spauda taip pat remia Lietuvą ir smerkia Gorbaciovą. Ypač griežtai pasisakė Vokietijos spauda, neaplenkiant nė buvusios Rytų Vokietijos, kurie, anksčiau žavėjęsi Gorbaciovu, dabar pamatė jo tikrą veidą.

New Yorko spauda ir TV kanalai nuolatos informavo apie padėtį Lietuvoje, kartais net pranešdami pirmiau nei apie įtampą Persijos įlankoje. *New York Times* sausio 14 d. ypač daug vietos paskyrė žinioms iš Lietuvos ir patalpino vedamąjį, kuriame sako, kad ne tik tada, kai pasaulis baiminasi dėl didėjančios Persijos įlankos krizės, yra reikalas pradėti bijotis, kas vystosi — bjaurus veidas to, kas buvo — tironijos. Ir dar atskirai patvirtina, kad tai, kas įvyko Vilniuje, savo laiku buvo nuspėjęs Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis. Jis, susitikime su to laikraščio redaktorais, yra jiems pasakęs, kad, jo manymu, Maskva arba stengsis destabilizuoti teisėtai išrinktą valdžią arba panaudosianti tankus. Taigi, tas ir įvyko — Gorbaciovas pasirinko tankus.

Kitoje *New York Times* laidos vietoje žurnalistas William Safire, kalbėdamas apie Gorbaciovo smogikus, pasauliui primena puikų Gorbaciovo laiko parinkimą akcijai prieš Lietuvą. Esą Gorbaciovas sakosi neprikisęs rankų prie kraujo praliejimo, bet kodėl gi jis nepaėmęs telefono ragelio, kai jį pakartotinai šaukęs Lietuvos prezidentas iš Vilniaus? Safire nurodo eilę veiksmų, kurių Amerika turėtų imtis, jei ji vis dar stovi pasaulio demokratijos sargyboje:

1. Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje iškelti agresijos klausimą ir ją pasmerkti. Tegul Sovietai vetuoja, tai bent pasaulis žinos, kur jis stovi. 2. Rytų ir Centrinės Europos valstybės turi sušaukti Europos Ekonominės Bendruomenės susirinkimą ir tą agresiją pasmerkti. 3. Amerika turi pripažinti Pabaltijo valstybes ir atsiųsti diplomatinis atstovus bei paraginti, kad ir kiti Talline, Rygoje ir Vilniuje įsteigtų savo diplomatinės atstovybes. Šitie žingsniai, kaip jis nurodo, neišlaisvins tų valstybių, tačiau bent parodys pasauliui Gorbaciovą tinkamoje šviesoje ir moraliai parems tuos žmones, kurie įrodė, kad jie yra pasirošę mirti už laisvę.

Amerikos lietuviai, kurių daugelio pareiškimus yra paskelbusi spauda ir TV, kaltina prezidentą Bush, kad jis neparodęs pakankamo griežtumo Gorbacioviui. Prez. Bush, jau seniai žinojo apie Gorbaciovo kėslus prieš Lietuvą, bet nieko nepadare, o Lietuva juk neprašiusi, kad JAV rizikuotų savo krauju, maldavusi tik moralinės paramos ir vyriausybės pripažinimo.

Amerikos lietuvių nuotaikos pasireiškė ir spontaniškai surengtose demonstracijose Washingtone prie Baltųjų Rūmų, Sovietinės ambasados, Chicagoje, Detroito, Bostone, Los An-

Dailininkai Anastazija ir Antanas Tamošaičiai savo meniškoje sodyboje Kanadoje. Nuotr. Vytauto Maželio

DAIL. TAMOŠAIČIŲ SUKURTA ROMANTIKA

Visi žinome, kad dailininkai Anastazija ir Antanas Tamošaičiai, gyvenę Kanadoje prie Amerikos sienos, plačiai išvystė lietuvišką veiklą, propaguodami lietuviškus audinius, mokydami kitus lietuvių liaudies meno įvairios technikos, leisdami puikias knygas apie lietuvių liaudies meną.

Jų sodyba Kingstone, Ont., buvo lyg kokia lietuviškojo meno mokykla, akademija ir drauge šventovė. Spinduliavo tai, kas sava, lietuviška, artima ir drauge romantiška, nes jų audiniai, jų paskaitos apie liaudies meną ir sukurti individualūs kūriniai tartum atplaukė iš gilių senovės, išsaugoję mūsų protėvių autentiškumą.

Savo meniškąją sodybą jie yra garsūs visoje Kanadoje. Štai, kai nuos kovo 11 viso pasaulio televizijos kasdien po kelis kartus kartoję Lietuvos vardą, buvo surasta ir jų sodyba, ir jų menas. Jie

patys buvo ne kartą rodomi televizijoje kaip autentiški ano krašto žmonės, pasitraukę nuo teroro. Drauge buvo rodoma ir ta jų aplinka su didžiuliais meno turtais.

Buvo aprašomi ir spaudoje, dedamos jų darbų ir jų pačių nuotraukos. Štai *Fifty Five Plus* žurnalas viršelyje įsidėjo abiejų spalvotą nuotrauką, kaip jie apžiūri lietuviškas juostas. Tame pačiame žurnale yra išspausdintas platus trijų puslapių straipsnis "The Art of Giving". Čia plačiai aprašyta abiejų Tamošaičių veikla, jų meno darbai, audiniai, knygos ir kita. Aprašoma ir jų istorija, prisimenama Lietuva. Kas tik perskaitė šį straipsnį, tas ir pagalvojo, kad lietuviai yra romantikai, su tokia dideliu senovės meno turtais, su tokia didele meile jam. Tie rašyti žodžiai ir iliustracijos tikrai surado Lietuvai naujų draugų.

Kingstono vyskupijos leidžiamas laikraštis — *Journey* taip pat įsidėjo ilgą straipsnį apie jų veiklą, Lietuvos politinę padėtį, jos svarbius reikalus. Įsidėjo dailininkų ir Aldonos Vaselkienės bendrą nuotrauką, kaip jie apžiūri juostas. Įsidėjo ir Pabaltijo žemėlapi ir dail. Antano Tamošaičio pieštą šv. Kazimierą.

Kai dideliuose miestuose vyksta dideli posėdžiai, nutarimai, apie kuriuos tiek daug prirašoma, iš tos lietuviškos salelės, romantiškos šventovės, sklinda dideli darbai Lietuvai. Todėl su meile prisimename juos, Anastaziją ir Antaną Tamošaičius, dėkojame už jų veiklą ir linkime nepailsti, dar gražiais leidiniais apie lietuviškąjį meną praturtinti mus.

(Jų sodyba Kingston, Ont., buvo per didelė. Pasidarė sunku ją prižiūrėti, aptvarkyti. Dabar jie organizuojasi persikelti į kitą, jiems patogesnę sodybą.) (p.j.)

Anastazija Tamošaitienė, Antanas Tamošaitis ir Aldona Vaselkienė apžiūri lietuviškas juostas. Šią nuotrauką atspausdino "Journey", Kingstono vyskupijos laikraštis.

geles, New Yorke ir kituose miestuose. Washingtone Lietuvos atstovas pareiškė, kad prezidentas Bush pervertinęs Gorbaciovą, nemanęs, kad jis, tvirtindamas viena, padarys kita.

Dabartinė padėtis, gedulo šydu apgaubusi Lietuvą, dar nė metų nesulaukusių nuo savo nepriklausomybės atkūrimo, stato naujus dienos reikalavimus lietuviams Tėvynėje ir gyvenantiems visame laisvajame pasaulyje.

Duok Darbininką paskaityti tiems, kurie jo neprenumeruoja, paskui paragink užsisakyti.

— Už tautosakos darbus įsteigta Mato Slančiausko premija. 1990 m. ją įteikė vilniečiui pedagogui Dovydaičiui.

— Kauno sanitarijos ir epidemiologijos stotis dėl AIDS profilaktikos pasiūlė Buitinio aptarnavimo kombinato "Jaunystė" direktoriui A. Čuipkovui uždrausti miesto kirpyklose skusti barzdas, daryti manikiūrą, pedikiūrą bei kai kurias dekoratyvinės kosmetikos procedūras. Priežastis: beveik visose kirpyklose ir kosmetikos kabinetuose įrankiai sterilizuojami nepatikimai.

PASAULIO LIETUVIŲ CENTRAS

(atkelta iš 3 psl.)

Centras nebando ir nenori konkuruoti su jokia kita lietuvių organizacija, tai yra tik nauja oazė, kurioje lietuvis gali sustoti, pasidalinti lietuviškos kelionės įspūdžiais, gauti vandens atsigerinti ir pasisemti naujų jėgų sau ir Lietuvos nepriklausomybės siekimui.

R. P.

MUZIKOS ŽINIOS, 1990 metai, Nr. 241. Leidžia Šiaurės Amerikos Lietuvių Muzikų Sąjunga, pirmininkas Faustas Strolia, redaktoriai Kazys Skaisgirys ir Stasys Slizys, administratorius Antanas Giedraitis, 7310 So. California Ave., Chicago, IL 60629, 32 psl.

Viršelį puošia muziko Balio Pakšto (1905 - 1990) nuotrauka. Turinyje daug įdomios ir vertingos medžiagos. A. Kučiūnas pasakoja apie savo susitikimą Chicagoje su muzikologu, Lietuvos prezidentu Vytautu Landsbergiu; St. Slizys rašo apie A. Mikulskio kūrybinį palikimą; Kazio Skaisgirio verstas (iš anglų k.) Algio Valiūno rašinys "Mozartas Amerikoje"; Danutė Petrauskaitė apžvelgia Juozo Žilevičiaus pedagoginę veiklą, jam rūpinantis muzikos mokymu Lietuvos mokyklose (jo 100-ųjų gimimo metinių proga); apie estradinį koncertą (Nelės ir Arvydo Paltinų) Detroito rašo St. Slizys, ir Ant. Giedraitis — apie kompozitorių Antaną Pocių. Didelėm nuotraukom prisimenami šių metų sukaktuvininkai: 85-erius amžiaus metus mininti kanklių meistrė Ona Mikulskienė, Lietuvos operos solistės Antanina Dambrauskaitė, Aliodija Dičiūtė-Trečiokienė, 80 mininti Pranė Radzevičiūtė ir 80 m. minintis muzikas Petras Matėkūnas. Taip pat nemažai patalpinta ir kitokių nuotraukų: neseniai mirusių solisto Vaclovo Verikailio ir pianistės Genovaitės Aleksūnaitės-Mitchell, ir iš muzikinės veiklos. Plati muzikinės veiklos kronika ir faktiniai Juliaus Gaidelio kantatos *Partizanų motina*. Tą kantatą 1970 m. buvo užsakęs Julius Pakalka (pagal Jono Aisčio žodžius), ir dabar jis tos kantatos gaidas įteikė Žilevičiaus-Kreivėno Lietuvių Muzikologijos archyvu.

Prie žurnalo *Muzikos žinios* pridėtas ir Vlado Jakubėno kūrinys — "Mano pasaulis", muzikinė poema mišriam chorui, solistų kvartetui ir simfoniniam orkestrui. Išleido Vlado Jakubėno Fondas, Chicagoje, 1990, 68 psl. 500 egz. tiražas. Gaidas paruošė Kazys Skaisgirys, tekstas V. Mykolaičio-Putino, į anglų k. vertė Bruno Markaitis, SJ. Spaudė *Draugo* spaustuvė: įvadas lietuviškai ir angliškai fondo pirmininko Algio Šimkaus. Kaina nenurodyta.

1991 METŲ KALENDORIUS. Toronto, Ont. Prisikėlimo parapijos ekonominės sekcijos leidinys. Paruošė Stasys Prapakas. Tiražas 3000 egz. 192 psl. Šalia kalendorinės medžiagos, leidinyje labai gausu medžiagos iš įvairių sričių, pradedant religinėmis ir patriotinėmis temomis, baigiant sveikatos patarimais, valgių gaminimo receptais, sapnininkais ir vietos įstaigų ir biznierių skelbimais. Rašiniai ir bendrai visa medžiaga surinkta ir iškarpyta iš įvairių leidinių, išleistų Amerikoje ir Lietuvoje, net ir pačių rašomąja mašinėle surašyta. Tai jau septynioliktasis metinis leidinys. Žadama ir toliau leisti, jei tik atsiras rėmėjų.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

SEN. D'AMATO UŽSTOJA PABALTIJŲ

Senatorius Alfonse M. D'Amato (R-NY) įstaiga sausio 10 d. išleido spaudai pranešimą, kuriame nurodo senatoriaus reakciją dėl Sovietų Sąjungos pradėtų veiksmų, norint užgniaužti nepriklausomybės judėjimą Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje ir kitose keturiose respublikose: Moldavijoje, Armėnijoje, Gruzijoje ir Ukrainoje.

Senatorius pabrėžė, kad Sovietai, pasinaudodami ta proga, kai pasaulio dėmesys yra sukauptas ties įvykiais Persijos įlankoje, pasiuntė savo dalinius į tuos kraštus rekrūtų gaudyti. Jis mini, kad Sovietų kariuomenė ir motorizuoti daliniai apsupo Lietuvos parlamento rūmus ir televizijos stotį. (Senatorius nė nenujautė, kas bus toliau, kad netrukus ta karinė jėga

būsimanti panaudota prieš minią, susirinkusią prie tos TV stoties ir kad būsią net 14 aukų ir šimtai sužeistų.)

Savo pareiškime senatorius įspėjo Sovietus, kad tokie veiksmai veda prie to, jog JAV Kongresas bus priverstas jiems neduoti jokių ekonominių lengvatų Most-Favored-Nation prekybos statuso forma, nei kokių nors kreditų maistui. Pagaliau ir viršūnių susitikimas, planuotas Maskvoje, dėl to galės būti atšauktas.

Senatorius D'Amato, kuris yra JAV Helsinkio komisijos narys, dar pridėjo, kad "per ilgus penkiasdešimt metų Sovietai nelegaliai laikė Pabaltijo kraštus okupuotus, tad Amerika neturi dabar juos apleisti dėl savo politinės naudos".

Pianistė Frances Kavaliauskaitė atliks programą County College of Morris, Randolph, N.J., sausio 26 d. 7:30 val. vak.

Solistė Angelė Kiaušaitė dainuos County College of Morris, sausio 26, šeštadienį, 7:30 val. vak.

LIETUVIŲ KLUBAS IR KONCERTAS KOLEGIJOJE

New Jersey šiaurėje esanti Morris County Kolegija į savo kasmet ruošiamą renginių pyne kviečiasi ir lietuvių atlikėjus. Prieš aštuonerius metus čia įsikūrė ir gana sėkmingai veikia lietuvių-amerikiečių klubas, kuris vis auga ir dabar savo eilėse turi net 124 narius!

Klubui priklauso studentai bei apylinkių lietuvių kilmės asmenys, kurie ieško savo tautinių šaknų. Jie taip pat nori daugiau sužinoti apie Lietuvą, jos kalbą, kultūrą, tradicijas ir papročius. Kai Lietuva paskelbė pasauliui

atsitanti savo nepriklausomybę, tai klubo nariai daugiau atkuto ir dar labiau pradėjo domėtis įvykiais laisvės siekiančioj Lietuvoj.

Šiam visam sambūriui sėkmingai vadovauja čia tarnaujanti sveikatos reikalų viršininkė Betty Tomolaitis-DiAndriole. Jai pagelbsti Susan Covalesky-Kavaliauskaitė, Andy White ir kiti valdybos nariai.

Nuo pat įsisteigimo, tuoj atsirado entuziastų, norinčių studijuoti lietuvių kalbą. Pradžioje buvo net dvi klasės. Keletą metų

čia lektoriavo Antanas Masionis, o per pastaruosius trejus metus lietuvių kalbos ir lietuvių kultūros kursą dėsto Aldona Noakaitė - Pintsch. Nuo pat savo įsikūrimo klubo valdyba ieškojo būdų kaip labiau pajvairinti savo veiklą. Apie kai kurias Amerikos organizacijas ir veiklos galimybes kolegijoje yra kalbėję Antanas Masionis, Kazys Jankūnas, dr. Jokūbas Stukas, Loretta Stukienė, Rasa Juškie, Julius Veblaitis, Rimas Bitėnas, Artūnas Bitėnas ir kiti New Jersey visuomenininkai.

Ir šiemet tarpkultūrinių studijų komitetas yra pakvietęs dvi lietuviškas menininkes sausio 26 įvykstančio koncerto programai atlikti. Jos yra Frances Covalesky-Kavaliauskaitė ir Angelė Kiaušaitė.

Kavaliauskaitė yra iškili New Jersey pianistė, laimėjusi keletą konkursų kaip solistė ir kaip akompaniatorė. Bakalauro laipsniu baigusi muziką Rutgers universitete, magistrą įsigijo Manhattan School of Music New York. Privačiai ji dar tobulinasi pas Juliją Rajauskaitę. Ji yra koncertavusi Floridoje, Maine, Kanadoje, Kitty Carlisle moterų suvažiavime, kardinolo John O'Connor kalėdinė programoj ir pas garsiąją Armenda Cantero Rutgers universitete. Pernai ji buvo pakviesta į Lietuvą, bet dėl rusų blokados koncertai buvo atšaukti. Šiuo metu Frances dėsto muziką ir vadovauja muzikinei programai Kinnelon katalikų bažnyčioje ir mokytojaugija gimnazijoje.

Angelė Kiaušaitė, sopranas, turi gražų dainavimo meno patyrimą. Baigusi vokalo studijas Rutgers universitete, po to laimėjusi stipendiją, ji buvo priimta į Curtis Muzikos Institutą Philadelphiaje. Ten ji baigė studijas Metropolitan Operos solistės Zinka Milanov priežiūroje. Angelė gali dainuoti net septyniomis kalbomis! Solistei akomponuos June Marrano Murray. A. Kiaušaitė teko dainuoti Italijos ambasadoj, Kosciuszko Fondacijos renginyje, Metropolitan operos solistės Licia Albanese pagerbtuvėse, jaunųjų menininkų konkursuose ir t.t.

Minėtas koncertas įvyks sausio 26, šeštadienį, 7:30 val. vak. County College of Morris studentų auditorijoje, Randolph, N.J. Pelnas skiriamas Lithuanian-American Club of Northern New Jersey stipendijų fondui. Bilietai kaina \$7.00. Juos galima įsigyti pas Andy White — 201 887 - 0144, Susan Covalesky — 201 328 - 2850, arba prieš koncertą kolegijos bilietų kasoje. J. Veblaitis

WORCESTER, MASS.

Priesaika ir susirinkimas

Trijų Karalių šventėje, sausio 6, per lietuviškas Mišias, kurias aukojo kleb. kun. V. Parulis, MIC, prisaidinta Lietuvių Ka-

ROMANO KONKURSAS

Į Laisvę Fondas lietuviškai kultūrai ugdyti savo 30 metų veiklai atžymėti skelbia romano konkursą

Konkurso tikslas — sukurti romaną, kuris pavaizduotų lietuvių tautos rezistenciją įvairių priespaudų metuose. Tauta pergyveno kelias sunkias okupacijas, kalėjimus, tardymus, vežimus, trėmimus, pasitraukimus. Visa tai vienokiu ar kitokiu būdu giliai palietė kiekvieną lietuvi. Tegu tai būna įamžinta romane.

Romano konkurso premija — 3000 dolerių.

Konkurse kviečiami dalyvauti viso pasaulio lietuviai rašytojai, gyvenant Lietuvos respublikoje ar už jos ribų, išsivijoje.

Konkurso terminas — 1991 m. gruodžio 1 d. Iki tos dienos veikalai turi būti įteikti vertinimo komisijai nurodytais adresais.

Vertinimo komisija bus sudaryta iš 7 asmenų: tris narius skiria Lietuvos rašytojų sąjunga Lietuvoje, kitus tris narius — Amerikoje veikianti Lietuvių rašytojų draugija ir vieną narį deleguos Į Laisvę Fondas lietuviškai kultūrai ugdyti.

Romano dydis — nemažiau 200 mašinėle rašytų puslapių. Rašoma dviguba interlinija — intervalu, apie 60 - 70 spaudos ženklų eilutėje.

Lietuvoje gyvenantys rašytojai veikalus siunčia ten sudarytai vertinimo komisijai ar Į Laisvę Fondo Lietuvoje atstovui. Adresas bus paskelbtas vėliau. Išsivijoje gyvenantys rašytojai veikalus siunčia Į Laisvę žurnalo redaktoriui Juozui Baužiui, 9240 Cliffside Ave., Orland Park, IL 60462, U.S.A.

Visi konkurse dalyvaujantieji rašytojai siunčia po du savo romano egzempliorius, kad vieną egz. tuoj būtų galima persiųsti kitai konkurso komisijos daliai. Romanai pasirašomi slapyvardžiu, į atskirą voką įdedamas autoriaus vardas, pavardė, adresas. Vokas užklajuojamas ir ant jo užrašomas autoriaus slapyvardis.

Premijuotas veikalas bus išleistas Į Laisvę Fondo rūpesčiu Lietuvoje. Premijos įteikimas numatomas Lietuvoje 1992 metų pradžioje.

Nepremijuoti veikalai grąžinami autoriams nurodytu adresu, išlaikant slaptumą.

Konkursas maždaug tuo pačiu metu skelbiamas Vilniuje, New Yorke ir Chicagoje.

talikių Moterų Sąjungos 5-os kuopos valdyba. Klebonas pasveikino ir palinkėjo sėkmės ateities veikloje ir pakvietė susirinkimui į kleboniją.

Susirinkimą pradėjo buvusioji pirmininkė P. Hassett, pasveikino naująją pirmininkę Jadvygą Spirauskienę ir perdavė jai pareigas, į kurias ji grįžta antrą kartą. Be pirmininkės, šių metų valdyboje yra: vicepirmininkė Aldona Jakniūnaitė, sekretorė ir lietuvių spaudos korespondentė Janina Miliauskienė, išdininkė Elena Banis, finansų sekretorė Elzbieta Alavošienė, renginių komitete — Ona Kildišienė ir Elzbieta Rudienė, izdo globėjos Bernadeta Miliauskaitė-Harris ir Marija Duggan, nominacijų komitete — Ona Miller, Angelė Garsienė ir Elzbieta Rudienė.

Kuopa, atsiliepdama į Worcesterio Organizacijų tarybos valdybos kvietimą, nutarė organizuoti dalyvauti. Vasario 16 minėjime ir paskyrė 100 dol. auką "Dovana Lietuvai". Pernai per Kalėdas kuopa 100 dol. auka parėmė Lietuvos našlaičius ir senelius per "Caritas".

Sergančioms kuopos narėms palinkėta sveikatos. Jos visos įjungtos į noveną, kuri bus laikoma Kalėdų laikotarpy. Pamažu sveiksta E. Alavošienė, kuri pernai labai komplikotai susilaužė ranką; taip pat pernai — krisdama V. Alytienė susilaužė koją. V. Liutkienė buvusi žymi Sąjungos veikėja, gyvena senelių namuose ir šiemet gegužės mėn. švęs savo 100 metų gimtadienį. Pareikšta užuojauta narei O. Pajėdienei dėl jos vyro a. a. Vlado mirties.

Buvo pranešta, kad ir šiemet, bus renkamas maistas benamiams kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį. Priešbažnytyje tam tikslui padėta dėžė.

Prieš užbaigiant, žodį tarė sekretorė Janina Miliauskienė, kuriai susirinkimo pradžioje buvusioji pirmininkė Aldona Shumway įteikė Amerikos Lietuvių Katalikių Moterų Sąjungos žymenį už nenuilstamą darbą. Dvidešimt metų sekretorės pareigose išbuvusi Miliauskienė, dėkodama už jos įvertinimą, pareiškė, kad ji niekad nesivaiškiusi garbės, bet tik žiūrėjusi, kad darbas būtų tinkamai atliktas. Ji pareiškė, kad jai tekę dirbti net su septyniomis pirmininkėmis. Jos visos ir visos valdybos buvusios puikiai sugyvenamos, tad ir darbuotis buvę malonu.

Po susirinkimo, Naujųjų metų proga pakeltos taurės, linkint, kad tiemetai būtų laimingi kiekvienai narei asmeniškai, o ypač Tėvynei Lietuvai.

J. M.

— Poezijos dienos šiemet įvyks gegužės 17 Chicagos Jaunimo Centre.

Susitikimas Vasario 16-osios gimnazijoje Vokietijoje 1990 lapkričio 30. Sėdi iš k.: kun. P. Račiūnas — Maskva, vysk. J. Žemaitis — Marijampolė, prel. A. Bunga. Antroji eilė iš k.: tėv. K. Culbinas, kun. E. Putrimas, p. Tarvydas — Vilnius, kun. J. Dėdinas, A. Šmitas, kun. G. Jankauskas — Lietuva ir A. Lipšus. Nuotr. M. Šmitienė

— Australijos Lietuvių Dienose dalyvauja Darbininko bendradarbis Alfonsas Nakas praneša, kad įvykiai slenka iškilmingai ir darniai. Lietuvių Dienas gruodžio 26 Melbourne atidarė Lietuvos Respublikos premjerė Kazimiera Prunskienė. Iškilmingas mišias aukojo vysk. A. Vaičius, iš Telšių. Atidarymo iškilmėse dalyvavo apie 800 asmenų. Vietos dienraštis paskyrė visą puslapį pokalbiui su K. Prunskiene. Sporto žaidynių parade gruodžio 27 dalyvavo 154 sportininkai iš 305 užsiregistravusių. Įspūdingai praėjo Australijos Lietuvių Bendruomenės Tarybos posėdžiai. Daug svečių iš Lietuvos. Apie visus šių švenčių įvykius Alfonsas Nakas parašys sugrįžęs į JAV sausio pabaigoje.

— Ann Jillian — Jūratė Nausėdaitė, kartu su kitais artistais dalyvavo Bob Hope vadovaujamoje grupėje ir atliko kalėdinę programą JAV kariams, kurie šventes praleido Pietų Arabijos dykumoje.

— Palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio šventė įvyks sausio 27, sekmadienį, Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų vienuolyne, Putnam, Conn. Sesuo Ona Mikailaitė duos dvi paskaitas: Palaimintojo meilė žmogui (10 val. ryto), Palaimintojo meilė Bažnyčiai (po pietų). Mišias aukos ir pamokslą pasakys vienuolyno kapelionas kun. dr. V. Cukuras. Bus rodoma vaizduojamė: Lietuva su Kristumi. Norį dalyvauti prašomi pranešti savaitę prieš įvykį šiuo telefonu: 203 928 - 7955.

Studijų savaitgalį ruošia Studentų Ateitininkų Sąjunga Dainavos stovyklavietėje vasario 1, 2, 3 dienomis. Kaina 40 dol. Dėl registracijos ir informacijos skambinti Vytiui Čuplinskiui 819 595-9451.

— "Society for the Defense of Tradition, Family and Property" (TFP) organizacijos atstovai dėl Lietuvos laisvės surinktų 5,200,000 parašų mikrofilmus Vilniuje įteikė prezidentui V. Landsbergiui, o Kremliuje — M. Gorbačiovo įstaigai. Apie šią kilnią kitataučių talką Lietuvai kelis kartus užsienio lietuviams skirtose laidosė kalbėjo Vilniaus radijas.

— Vytautas Matonis, vargonininkavęs Šv. Andriejaus parapijoje Philadelphiaje ištisus 30 metų, pasitraukė iš šių pareigų. Parapija naujo vargonininko dar neturi.

— St. Petersburg, Fla., Lietuvių Bendruomenės apygardos valdyba per Oną Siaudikis Darbininkui stiprinti atsiuntė 25 dol. Ačiū labai.

— Lietuvių Fondo metinis narių suvažiavimas įvyks kovo 23 Chicagos Jaunimo Centre.

— Nauji Darbininko prenumeratoriai: K. Bazikas, Worcester, MA., užsakė kitiems: A. Drinan, Branford, CT — A. Kaupui, New York, NY. Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkome užsakytojams. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant — visiems 20 dol. metams.

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirti, užpildyti ir pasiųsti adresu: DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Atsilyginu už 1990 metus.

Prašau pratęsti prenumeratą 1991 metams.

Vardas ir pavardė.....

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojams pirmuosius metus kainuoja tik 15 dol. Visiem kitiem prenumerata — 20 dol. metam.

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Už kalendorių \$.....

Spaudai paremti \$.....

Skiriu stambesnę auką 1990—sukaktuvių 75—metų progai.

DARBININKO ADMINISTRACIJOJE GALIMA GAUTI ŠIAS KNYGAS

A. Šapoka — Lietuvos Istorija. 20 dol.

J. Gliaudos — Atolas-Koralų sala. 9 dol.

J. Gliaudos — Kovo ketvirtoji. 5 dol.

Tomo Venclavos — Tankėjanti šviesa. Eilėraščiai — originalai ir vertimai. 8 dol.

B. Raulinaičio — Dokumentai, Lietuvos rinktinės istorija. 12 dol.

A. Gailiušio — Visaip atsitinka. 5 dol.

Alės Rūtos — Margu rašto kekiu 5 dol.

K. Trimako — Ieškančiojo pėdsakai. 10 dol.

BOOKS IN ENGLISH

Lithuania 700 Years. 18 dol.
Introduction to Modern Lithuanian. 18 dol.

4 Cassettes to go with above, 30 dol.

English-Lithuanian Dictionary. 12 dol.

Lithuanian Cookery. 12 dol.
S. Yla — A Priest in Stutthof. 10 dol.

A. Kučas — Lithuanians in America. 8 dol.

Bažnyčia Lietuvoje — spalvotas albumas. Priedas angliskai. 15 dol.

VI. Vijeikis — Lithuania My Heritage. Gausiai iliustruotas albumas. 20 dol.

J. Stukas — Awakening Lithuania. Istoriniai brožai. 10 dol.

S. Sužiedėlis — A History of the Church in Lithuania. 10 dol.

My Dictionary — Mano Žodynas, Didelio formato spalvota knyga vaikams. 12 dol.

Lithuanian Celebrations — Šventės. 15 dol.

Persiuntimui pridėdama 1.50 dol.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei lietuviškos muzikos plokštelės ir įvairūs suvenyrai gaunami Darbininko spaudos kioske, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

“ŽAIBAS” NR. 6 — maisto produktai bus pristatyti Jūsų nurodytu adresu bet kur Lietuvoje 10 darbo dienų laikotarpyje. 10 sv. miltų, 10 sv. cukraus, 5 sv. ryžių, 29 oz. dežė persikų, 4 sv. valg. druska, 18 oz. riešutinis sviestas, 2 dež. džiovintų slyvų, 2 dež. razinų, 64 oz. aliejus, 1 dež. įvairių arbatų, 39 oz. pupelių kavos, 12 oz. kakavos. Pilna kaina \$100 — kreiptis “ŽAIBAS”, 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Telefonas 708 430 - 8090.

G.T. INTERNATIONAL parūpina Jūsų giminėms bilietus iš Lietuvos į įvairius Amerikos miestus neskrendant per Maskvą. Su Jūsų giminėmis ryšį palaike ir perduoda visas informacijas mūsų raštinės atstovė Vilniuje. Prašome kreiptis: G. T. INTERNATIONAL, INC. 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457 Tel. 708 430 - 7272

Kalėdinių Bernelių Mišių 14 giesmių, įgiedotų “Oktavos” grupės (vadovauja Mindaugas Tamošiūnas), gaunama Darbininko administracijoje. Su persiuntimu 12 dol.

Bostone atidarytas didžiausias Amerikoje lietuviškų meno dirbinių

salionas

DOVANA

Norintiems įteikti lietuviškų suvenyrų savo giminėms ar draugams Šv. Kalėdų, Naujųjų Metų, įvairių jubiliejų ar bet kuria kita proga — siūlome platų pasirinkimą.

Galite įsigyti:

- Žymiausių išėvijos ir Lietuvos menininkų paveikslų, grafikos darbų, medžio drožinių;
- Tautinių rūbų, juostų, gintaro, stiklo ir keramikos dirbinių su lietuviška ornamentika;
- Tautinių vėliavų, Vyčių, įvairiausių lipdžių;
- Knygų apie Lietuvą anglų kalba ir Lietuvos žemėlapių;
- audio ir video kasetių su naujausia lietuviška muzika;
- tinkančią Lietuvos dažnumams video aparatūrą ir kitas elektronikos sistemas žemomis kainomis.

Visą tai galima užsisakyti pagal katalogą kurį galite gauti atsuntę 2 dol. čekį firmai BALTIC ASSOCIATES, LTD P.O. Box 1406 GMF Boston, MA 02201 Tel. (617) 269-4455 • Fax (617) 268-8376 368 Broadway, So. Boston, MA 02127

HIGH TECH KOMPUTERIAI

Mūsų parduotuvė, pirma ir vienintelė per emigraciją, parduoda aukščiausios kokybės įrengimus dėl biznio pasiskirties ir asmeniniam naudojimui. Mes turime 30-ies žymiausių firmų kompiuterius. Jūs nusipirksite mūsų parduotuvėje tik geriausią elektroniką, taip pat gausite tikrai profesionalų patarnavimą.

Mes parduodame visas kompiuterio atsargines dalis, reikmenis, ir programas. Mes turime didžiulį pasirinkimą: Televizijos aparatų, FAZ-ų, Kamkorderių, VSR-ų, Trumpųjų bangų radijo aparatų, 2-iejų kasečių rekorderių, telefono aparatų, telefono atsakymo aparatų, virtuvės reikmenų ir t.t.

Speciali kaina 220 Voltų Kompiuteriams ir PAL SECAM sistemos elektronikai, kuria jūs galite naudoti Lietuvoje ir Europoje.

Mes kalbame angliškai ir rusiškai.

41 W. 35th GATVĖ, tarp 5 ir 6 Avenues, Manhattan, NY
212 465-0621

DĖMESIO!

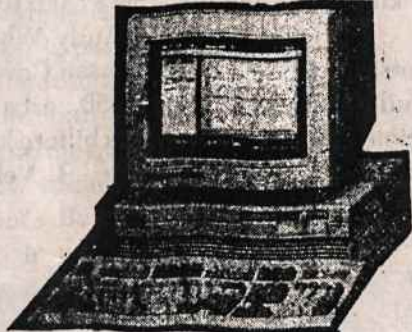
VISIEMS LIETUVIAMS,
KŪRIE LANKOSI AMERIKOJE
AR KURIE VYKSTA Į LIETUVĄ
ĮSIGYKITE VISUS ELEKTRONINIUS REIKMENIS
PAGAL EUROPIETIŠKĄ 220 VOLTŲ ELEKTROS SROVĖ

TIMURS STORE
JOY — LUD

ELECTRONICS
200 5TH AVE (tarp 23 & 24 Gatvių)
NEW YORK, N.Y. 10010
TELEFONAS (212) 807 - 8484

TELEVIZIJOS APARATAI
(įvairaus dydžio ir įvairių firmų)

KOMPIUTERIAI
LYGŪS IBM PC SISTEMAI
SU SPALVOS REGULIAVIMO IR
ATSPAUSDINIMO APARATŪRA

Visi kompiuteriai gaminti 1989 metais amerikiečių firmos INNOVATION, kuri duoda vienerių metų garantiją Lietuvoje

ELEKTRONINIAI PIANINAI
ĮVAIRIAM NAUDOJIMUI

TELEFONŲ ATSAKYO APARATAI

PANASONIC M7
COMORDER VIDEO FILMAVIMO
APARATAI PAL SISTEMAI

ĮVAIRŪS RADIO APARATAI
SU TRUMPOM BANGOM

VCR (Video juostų rekordavimo ir grojimo aparatai) PAK/SECAM/DK SISTEMAI
(įvairių firmų, įskaitant ir Panasonic)

VISA APARATŪRA
TURI PAAIŠKINIMUS IR
RUSŲ KALBA

MES TAIP PAT TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ SONY, MAXWELL IR KT. ĮVAIRŲS ILGUMO VIDEO IR AUDIO KASEČIŲ

DĖMESIO!

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

NEW YORKE: 86-21 114th Street, Richmond Hill, N.Y., 11418 718-441-6401

CHICAGO: 2615 W. 71st Street, Chicago, IL 60629, 312-737-2110
1445 So 50th Ave., Cicero, IL 60650, 708-656-2201
9525 So 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457, 708-598-1333

FLORIDO: 400 70th Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706, 813-367-6304

DETROITE: 24060 W. 9 Mile Rd., Southfield, MI 48034, 313-350-2350

WATERBURY: 6 Congress Ave., Waterbury, CT 06708, 203-756-5223

Taupymo sąskaitos ir sertifikatai, įvairios paskolos, VISA kortelės ir kiti patarnavimai

— Visi lietuviai taupo ir skolinasi lietuviškoje KASOJE —

— Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol. —

NAUJŲ METŲ BALIUS

Tradiciniame Naujų Metų su- tikime Kultūros Židiny dalyvavo 270 asmenų ir visi buvo paten- kinti gražiom dekoracijom, tur- tingu šilto maisto bufetu, pirmos rūšies gėrimais, gera šokių muzi- ka ir patarnavimu. Labiausiai už tą viską buvo atsakingas Lietuvių Atletų Klubo pirmininkas Pran- as Gvildys, pasikvietęs iš Lie-

tuvos orkestrą, suorganizavęs jam gastroles Amerikoje ir su- telkęs būrį talkininkų suruošti Naujų Metų balių. Jo dešinioji ranka buvo Maironio šeštadien- inės mokyklos tėvų komiteto atstovas Rimas Vaičaitis, atlikęs daugumą balius organizacinių ir vykdomųjų darbų.

Balius rengėjų komitetas bu-

vo sudarytas iš LA Klubu ir Mai- ronio mokyklos atstovų. Jame dalyvavo Astra Bilerienė, Kęstas Bileris, Ina Gvildienė, Pranas Gvildys, Vida Jankaus- kienė, Vytautas Kulpa, Vita Ma- tusaitienė, Aldona Marijošienė, Juozas Milukas ir Rimas Vaičai- tis.

Auksu ir sidabru žvilgantį salės papuošimą sukūrė ir atliko Astra Bilerienė. Jai ypatingai daug šiam darbe padėjo svečiai iš Lietuvos — Erika Meškauskaitė, kurią pažįstame kaip buv. Lietuvos "Miss Gracija" ir buv. "Žalgirio" komandos futbolininkas Rimas Turskis. Šalia šių dvie- jų pagelbininkų, balius ruošimo ir patarnavimo darbus atliko Rolandas Ežinskis, Valda Gau- bienė, Raimondas Gauba, Val- das Leončikas, Girmantas Rėgus, Monika Ruikaitė ir kiti jaunuoliai iš Lietuvos bei sporto klubo ar Maironio mokyklos tėvai. Paminėtiems ir nepa- minėtiems talkininkams rengi- mo komitetas reiškia nuoširdžią padėką.

Būdinga, kad šiame baliuje ne- tik orkestras ir talkininkai, bet ir dalis publikos buvo besilankan- tieji Lietuvos svečiai. Jų dalyva- vimas įnešė daugiau gyvumo, sukūrė įdomesnę atmosferą ir sudarė progą labiau suartėti su vietiniais Kultūros Židinio ren- ginių lankytojais.

Trijų asmenų orkestras "Me- dus", vadovaujamas kompozito- riaus ir solisto Alvydo Vilčinsko, Naujų Metų balius šokių pro- gramą atliko be priekaištų. Jau- nesnieji gal būt pasigedo triukš- mingo "roko", bet dauguma svečių buvo patenkinti harmoni- zuotomis dainomis, geru ritmu ir įvairumu turtinga šokių muzi- ka.

Balius pelnas buvo padalin- tas Maironio mokyklai ir LA Klubui. Šeštadieninė mokykla ir tie New Yorko sportininkai, kurie ruošiasi šią vasarą vykti Lietuvon į pasaulio lietuvių sporto žaidy- nes, širdingai dėkoja visiems, kur- rie atsilankė į 1991-mųjų metų sutikimo balių ir tiems, kurie tal- kino balius ruošime. Alg. Š.

PENKERIŲ METŲ SUKAKTIS

A. A. GALIA ŽILIONIENĖ

Sausio mėnesio 8-tą dieną suėjo penkeri metai, kai netekome mylimos mamytės, visuomenininkės Galios Žilionienės. Už jos sielą šv. Mišios buvo aukojamos kun. Vytauto Piktornos šv. Povilo koplyčioje, Singer Island, Fla. Šia proga prašome draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Galią savo maldose.

Liūdintys:

DUKRA EGLĖ ŽILIONYTĖ-DUDĖNIENĖ
IR JOS VYRAS VYTAUTAS

AUKOS KULTŪROS ŽIDINIUI

Per paskutinius 2 mėnesius aukos Kultūros Židiniui pastebi- mai sumažėjo, bet to buvo gali- ma tikėtis, nes švenčių apspirki- mai, dovanos ir visos kitos rink- liavos be abejo nukreipė Židinio rėmėjų dėmesį ir dosnumą į ki- tus reikalus.

Čia skelbiame aukas ir nario mokesčius, gautus 1990 m. lapkri- čio ir gruodžio mėnesiais:

A. a. Marijos Bezumavičienės atminimui — A. Brazinskas au- kojo 100 dol.

padėkoti buvusiame išdinkui Vytautui Kulpai, kuris eilę metų tvarkė Židinio apyskaitų knygas, ir valstybinių mokesčių apskai- čiavimo specialistei buhalterei Laimai Lileikienei, kuri savo tėvelio a. a. Petro Minkūno atmi- nimui jau keletą metų nemoka- mai atlieka izdo reviziją.

Linkime jų pavyzdžiu visiems pasekti ir su nauju pasiryžimu dirbti ir aukotis mūsų lietuviškos šventovės — Kultūros Židinio — išlaikymui.

Kultūros Židinio vadovybė

A. a. Marijos Aleksandra- vičienės atminimui — V. Paulius 100 dol., Dorothy Barker 25 dol.

A. a. Mečio Vilko atminimui — "Perkūno" choro valdyba 50 dol.; R. Šidlauskas 40 dol., E. Karmazinas 25 dol. Po 20 dol.: A. Česnavičius, V. Gadliauskas, V. Kilius, A. Prekeris, D. Uzas, 15 dol. A. Daukša, po 10 dol. S. Čepas ir A. Kantakevičius.

A. a. Onos Jasaitienės atmini- mu — A. ir F. Jasaičiai aukojo 500 dol.

A. a. Juozo Blažaičio atmini- mu — J. Muraškienė 40 dol.

A. a. Helen Kulber atminimui — A. Ruzgas 10 dol.

A. a. dr. A. Goeldnerienės palikimas — 1,000 dolerių.

Ačiū aukojusiems, užuojauta artimiesiems ir pagarbus prisimi- nimas mirusiems. Kitos aukos Kultūros Židiniui: nuolatinė rėmėja E. Kezienė 100 dol., A. Armonas 50 dol., S. ir D. Biručiai 30 dol. Po 25 dol.: V. Jankauskienė, J. Kiaušas, Jer. Landsbergis, A. ir D. Šilbajoriai. 10 dol. R. Klivečka.

Po 25 dol. nario mokesčių su- mokėjo Z. Dičpinigaitis, J. Kiaušas, R. Klivečka, Jer. Landsber- gis, V. Sižienė ir V. Vebeliūnas. Organizacijoms privalomą 50 dol. mokesčių sumokėjo Balfas ir Liet. Katalikių Moterų Draugija.

Iš viso 1990 metais nario mo- kesčių susumokėjo 19 organizacijų ir 211 asmenų. Esame tikri, kad narių yra, arba turėtų būti daug daugiau. Tikimės, kad 1991 me- tais skaičius bus dvigubai dides- nis. Iš anksto dėkojame ir nuo- širdžiai prašome ir toliau neužmiršti Kultūros Židinio.

Didžiausia padėka tenka Pranciškonų rėmėjų Bingo žaidi- mų grupei, kurios pastangomis 1990 m. Kultūros Židiniui buvo uždirbta 5,702 doleriai. Ši grupė Pranciškonų ir Židinio labai dar- buojasi jau 20 metų!

Kita išskirtina padėka skiria- ma Lietuvių Fed. Kredito Unijai KASAI, kuri gruodžio mėn. Ži- diniui paskyrė 527 dol., o per visus metus paaukojo 1,407 dol. Taip pat šį kartą neužmirštame

Vytautas Bruzgas iš Wollas- ton, MA, atnaujino prenumeratą už dvejus metus ir pridėjo Dar- bininkui 80 dol. auką. Labai ačiū spaudos rėmėjui.

A. a. Ellen Miliūnaitienės, daugelio metų Darbininko skai- tytojos prenumeratą perė mē dukte G. Podgalsky, Watchung, NJ. Motinos prisiminimui at- siuntė 50 dol. Geradari dėkojame

Liudvikas Jurkūnas iš Wood- haven, NY, vienas iš pirmųjų do- snių Darbininko rėmėjų, atnau- jino prenumeratą, pridėdamas 60 dol. spaudai stiprinti. Labai ačiū už auką.

M. Ercius iš Little Neck, NY, kiekvienais metais su prenume- ratos mokesčiu pridėda auką Darbininkui paremti. Labai ačiū už 30 dol. paramą.

NEW BRITAIN, CONN.

Iš Gintaro klubo

Gintaro klubas (Amber Club) 1990 gruodžio 13 savo metinia- me susirinkime išrinko valdybą. Pirmininku išrinktas Juozas Krančiūnas, tas pareigas ejęs 1989 ir 1990. Šiam postui Kra- nčiūnas gavo 32 balsus, o kitas kandidatas — Kenneth Nappe — 23 balsus.

Krančiūnas yra taip pat pirmi- ninku šv. Trejybės parapijos tar- rybos Hartforde ir vicepirminin- ku šv. Kazimiero Lietuvių klubo Windsor.

Kitais nariais Gintaro klubo valdybon išrinkti: vicepirminin- ku Anthony Romerio, sekretori- um Juozas Balčiūnas, džolinin- ku Jonas Volungevičius ir patikėtiniu Juozas Leiberis. Kiti patikėtiniai yra Jonas Moliušius ir Adomas Sadauskas.

New Britain ir apylinkių lietu- vius kviečiame aplankyti mūsų klubą ir susipažinti su jo veikla. Dažnai esti, kad svečiai ir nariais prisirašo, jei jiems kas nors pa- tinka. Klubas adresas: 90 John Street.

Juozas Balčiūnas

BROCKTONE LANKOSI KARDINOLAS

Bostono diecezijos arkivysku- pas kardinolas Bernard Law va- sario 10 lankys Brocktono šv. Kazimiero lietuvių parapiją. Tai pirmas vizitas po penkerių metų nuo kardinolo atvykimo į šią die- ceziją.

Kardinolas aukos mišias para- pijos vaikams. Giedos vaikų cho- ras, kuriam sėkmingai vadovauja muz. seselė Dovyda.

Ši parapija taip pat turi suau- gusiųjų chorą, kurį įsteigė komp. Julius Gaidelis. Velionio ir dabar pasigenda Brocktonas ir Bostonas. Dabartiniam chorui vadovauja muz. Jūratė Lalienė, baigusi Vilniaus konservatoriją.

Choras rengiasi dainų šventei, o vasario 17 dalyvaus Lietuvos nepriklausomybės šventės mi- nėjime su savo programa.

Šv. Kazimiero parapijai vado- vauja kun. Petras Šakalys be jo- kio asistento. Tad darbo ir rūpes- čių daug, nes parapija turi ir pradžios mokyklą, kurioje moki- si 167 vaikai — nuo vaikų darže- lio iki aštunto skyriaus. Mokyk- loje dirba 6 mokytojai — 3 se- selės ir 3 pasauliečiai. Mokyklai vadovauja seselė Veronika.

Praėjusiais metais parapijos sklype pastatytas obeliskas su kryžiumi — paminklas žu- vams už Lietuvos laisvę.

V. Senūta

Nepriklausomybės šventės minėjimas

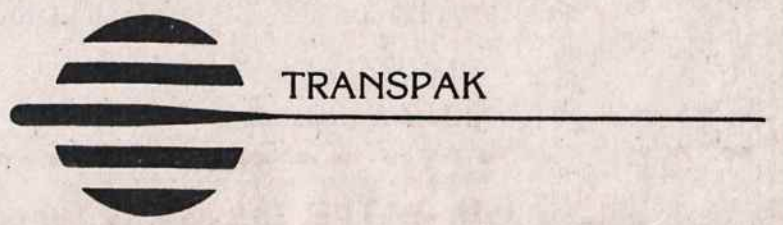
Vasario 16-osios minėjimas Brocktone įvyks vasario 17 die- ną. Kaip kasmet, taip ir šiemet šiai šventei iš anksto ruošiamasi. Ir manoma, kad laisvės mylėtojai lietuviiai susirinks atsigaivinti nors mažu laisvės rasos lašeliu. Šventės tvarka bus tokia:

Vasario 10 dieną šv. Kazimie- ro bažnyčioje bus aukojamos mišios už žuvusius tautiečius, kovojusius už Lietuvos laisvę. Po mišių bus vykstama į Legion Park aikštę, kuri vienai savaitei bus pavadinta Mindaugo aikšte ir bus pakeltos iškabos. Aikštėje bus iškelta Lietuvos vėliava ir sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai.

Vasario 17 d. po 10 val. pamal- dų bus vykstama į Mindaugo aikštę nuleisti vėliavas, o 3 val. popiet šv. Kazimiero parapijos salėje įvyks tos šventės minėji- mas. Po atidarymo ir sveikinimų bus Gintės Damušytės (Lietuvių Informacijos Centro) paskaita. Po paskaitos bus meninė progra- ma, kurią atliks šv. Kazimiero parapijos choras, vadovaujamas muzikės Jūratės Lalienės. Baž- nyčioje ir minėjime organizaci- jos dalyvaus su vėliavomis.

Minėjimą rengia Brocktono Lietuvių Taryba.

V. Senūta

TRANSPAK

TRANSPAK FIRMOS NAUJI PATARNAVIMAI

DRABUŽIAI DĒVĖTI ir NAUJI, avalynė, maistas — viskas siun- čiamą neribotais kiekiais jūsų artimiesiems Lietuvoje per Pa- galbos Fondą. **MUITO NĒRA**. Amerikos ir Kanados lietuviai gali atsiųsti savo daiktus paštu arba per USP **TRANSPAK** adre- su. Mes šias siuntas persiūsim į Lietuvą. Pagalbos Fondas išskirtys tuos siuntinius tam, kam skirta.

VAISTUS (receptinius ir nereceptinius), MEDICININES ir dantų gydymui **ODONTOLOGINES** priemonės galime parūpinti ir persiūsti į Lietuvą. Kiekiai neribojami. **MUITO NĒRA**.

PINIGUS pervedam doleriais jūsų giminėms. Tvarkomi **PALI- KIMAI**. Pigiai perkami nauji **AUTOMOBILIAI**.

MĒSOS GAMINIAI — aukštos kokybės rūkytos dešros, palend- vica, skilandis, \$84. — **MUITO NĒRA**.

DAIKTŲ PERVEŽIMAS. Turime didelę patirtį siunčiant kargą į Lietuvą. Parduodame ir siunčiame **video, kompiuterius, fak- sus, siuvimo, mezgimo mašinas** ir kt. Galim siųsti su iš čia apmokėtu muitu ir pristatymu į namus.

Rašydami būtinai praneškite savo telefono numerį — atsa- kymą į savo klausimus gausite tuoj pat.

Romas Pukštys
TRANSPAK
2638 W. 69th St.
Chicago, IL 60629
1-312-436-7772

Istaiga veikia kasdien 9-5 v.v.
Šešt. 9-2 v. p.p.
1-312-436-7772

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prielnamai, privačiai, saugiai, nemoka- mai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į ban- ką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų siuntą gavęs, bankas tuoj t- traukia sumą į sąskaitą. Prideda ir užtikrin- mas, kad jūsų pinigai nepelno aukščiausius procentus, leidžiamus įstatymų. Dėl lengvo taupymo bū- do per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykite paduotais adresais.

South Boston Savings Bank

"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. A. JONAS ADOMONIS

1986 m. sausio 2 d. Amžinybėn iškeliavo taurios širdies ir kilnios dvasios Jonas Adomonis. Palaidotas Beechwood kapinėse, Cape Code. Laikas nepajėgia užpildyti jo paliktos spragos mūsų tarpe.

Už a. a. Jono sielą šv. Mišios bus atnaušajamos įvairiose bažnyčiose. Prašome maldoje prisiminti a. a. Joną. Tesuteikia jam Viešpats Amžinąją Ramybę! Su liūdesiu ir meile

ŽMONA ALDONA, ŠEIMOS NARIAI IR KITI GIMINĖS

A. A. MARIJA BUTKIENĖ

Jau suėjo penkeri metai, kai negalėtinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą žmoną, motiną ir senelę. Jos netekome 1986 m. sausio 23 d.

Amžinybėn iškeliavo ramiai ir kilniai. Dabar ji regi savo mylimos Tėvynės Lietuvos pievas ir laukus, jos dangaus grožį. Regi Tėvyne, kurią taip mylėjo ir dėl jos daug dirbo.

Nors laikas bėga, bet mes jos niekada nepamirši- me. Tegu galėtingas Dievas suteikia jai amžiną ra- mybę. Minint šią sukaktį, šv. Mišios bus aukojamos lietuvių pranciškonų koplyčioje 1991 sausio 23 d. 11 val. ryto. Maloniai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus pasimelsti už a. a. Mariją.

Su liūdesiu ir meile,

VYRAS, DUKRA, ANŪKAS IR GIMINĖS

DARBININKAS

NEW YORK

Administracija (718) 827-1351
Redakcija (718) 827-1352

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

MIŠIOS UŽ VILNIAUS KANKINIUS

Už sausio 13 dieną Vilniuje komunistų nužudytus lietuvius kankinius sausio 26, šeštadienį, 11 val. pranciškonų koplyčioje Brooklyne bus aukojamos gedulingos mišios. Visi yra kviečiami dalyvauti.

New Yorko žinių dar yra 7 puslapiai.

Klaipėdos krašto atvadavimo 68 metų sukaktis Kultūros Židinyje bus minima sausio 20, sekmadienį, 3 val. popiet. Minėjimą rengia LŠST New Yorko šaulių kuopa, LKVS Ramovės New Yorko skyrius, DLK Birutės Dr-jos New Yorko skyrius, Mažosios Lietuvos Rezistencijos sąjūdis, Mažosios Lietuvos bičiulių draugija.

Gedulingos pamaldos už Lietuvos laisvės gynėjus, žuvusius Vilniuje, bus šį sekmadienį, sausio 20, po 11-tos val. mišių Apreiškimo bažnyčioje. Klebonas kun. Vyt. Palubinskas kviečia visus lietuvius atvykti bendra lietuviška malda pagerbti tragiškai žuvusius patriotus.

Vasario 16-osios minėjimą New Yorke šiemet, kaip ir anksčiau, rengia ALTA, Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygarda ir Tautos Fondas. Minėjimas įvyks vasario 17, sekmadienį.

Iš Metropolitan operos rūmų sausio 19, šį šeštadienį, 1:30 val. popiet New Yorko laiku per radiją bus transliuojama Modest Mussorgsky opera *Boris Godunov*. Pagrindiniai solistai: Stefania Toczyska, Vladimir Popov, Paul Plishka, Sergei Koptchak, Diriguoja Christian Badea. Sausio 26, ateinantį šeštadienį, bus transliuojama Giuseppe Verdi opera *Un Ballo in Maschera*.

Lietuvė moteris ieško 3 - 4 kambarių buto Richmond Hill apylinkėje. Skambinti 201 998 - 5286.

CARGO Į LIETUVĄ! G. T. INTERNATIONAL praneša, kad nuo gruodžio 24 d. dėl sunkios ekonominės padėties, labdaros vardan visus drabužius ir maistą galima VISIEMS siųsti CARGO į Lietuvą BE MUITŲ! Siunčiame oro linija. Minimumas 110 sv. (50 kg). Kaina \$1.45 sv. (\$3.19 kg). Kreiptis į G. T. INTERNATIONAL, 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708 430 - 7334.

JAUNIMO DĖMESIUI

New Yorko Lietuvių Jaunimo Sąjunga kviečia visus 18-35 metų jaunuolius lietuvius į pasitarimą apie artėjanti Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą. Pokalbiai vyks sausio 23, trečiadienį, 7 val. vak. Kultūros Židinyje. Taip pat vyks ir atstovų rinkimai. Norį kandidatuoti, bet negalį dalyvauti pasitarime, privalo pranešti Rūtai iki sausio 22 d. tel. 718 846 - 8824.

Darbininko metinis kalendorius su spalvotu viršeliu persiunčiamas į Lietuvą jūsų draugams ir pažįstamiems oro paštu. Pranešant gavėjo adresą prašoma pridėti 7 dol. už kiekvieną kalendorių. *Darbininkas*, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Romualdas Kisielius iš Somerville, NJ, daugelį metų remia *Darbininką*. Šiemet atnaujindamas prenumeratą atsiuntė 50 dol. Padėka spaudos rėmėjui.

ŠARŪNO MARČIULIONIO PASIRODYMAI

Šarūnas Marčiulionis šių metų pradžioje su Golden State Warriors krepšinio komanda pagal turimas žinias žais šiose rungtynėse:

New Jersey — sausio 15, Bostone — sausio 16, Philadelphiaje — sausio 18, Denveryje — vasario 23, New Yorke — kovo 28, Detroito — kovo 29, Los Angeles — balandžio 19.

PRESS RELEASE

PERMANENT MISSION
OF THE UKRAINIAN S.S.R.
TO THE UNITED NATIONS
136 East 67th Street
New York, NY 10021
212-555-5418

UKRAINIAN S.S.R.

14 January 1991

STATEMENT

of the Presidium of the Supreme Soviet (Parliament)
of the Ukrainian SSR

Guided by the provisions of the Constitution of the Ukrainian SSR, Declaration of State Sovereignty of Ukraine, treaties between the Ukrainian SSR and other Soviet Republics, based upon the UN Charter, the Universal Declaration on Human Rights, Helsinki Final Act and other instruments of the Conference on the Security and Cooperation in Europe:

reaffirming intention to establish democratic Ukrainian State based upon the rule of law and to develop interstate relations of Ukraine in accordance with the principles of sovereign equality, non-interference into internal affairs, renunciation of the use of force,

Presidium of the Supreme Soviet of the Ukrainian SSR:

- expresses its deep concern on the developments of recent days in Lithuania and around it;

- stands for the securing of the Constitutional order, respect for the law in any region;

- supports legally elected state executive organs of the Republics and holds that any violent actions against national statehood on the part of political parties, public and other groupings are unlawful;

- considers inadmissible the use of military force on the territory of any Republic for solving of the internal and interethnic conflicts without approval of the legitimate Republic's authorities. Such actions contradict the Constitution and other legal instruments of the USSR, Constitutions and Declarations of the State Sovereignty of the Republics. Contradictions arising during the process of formation of the new commonwealth of USSR' nations should be resolved exclusively by peaceful means and political methods;

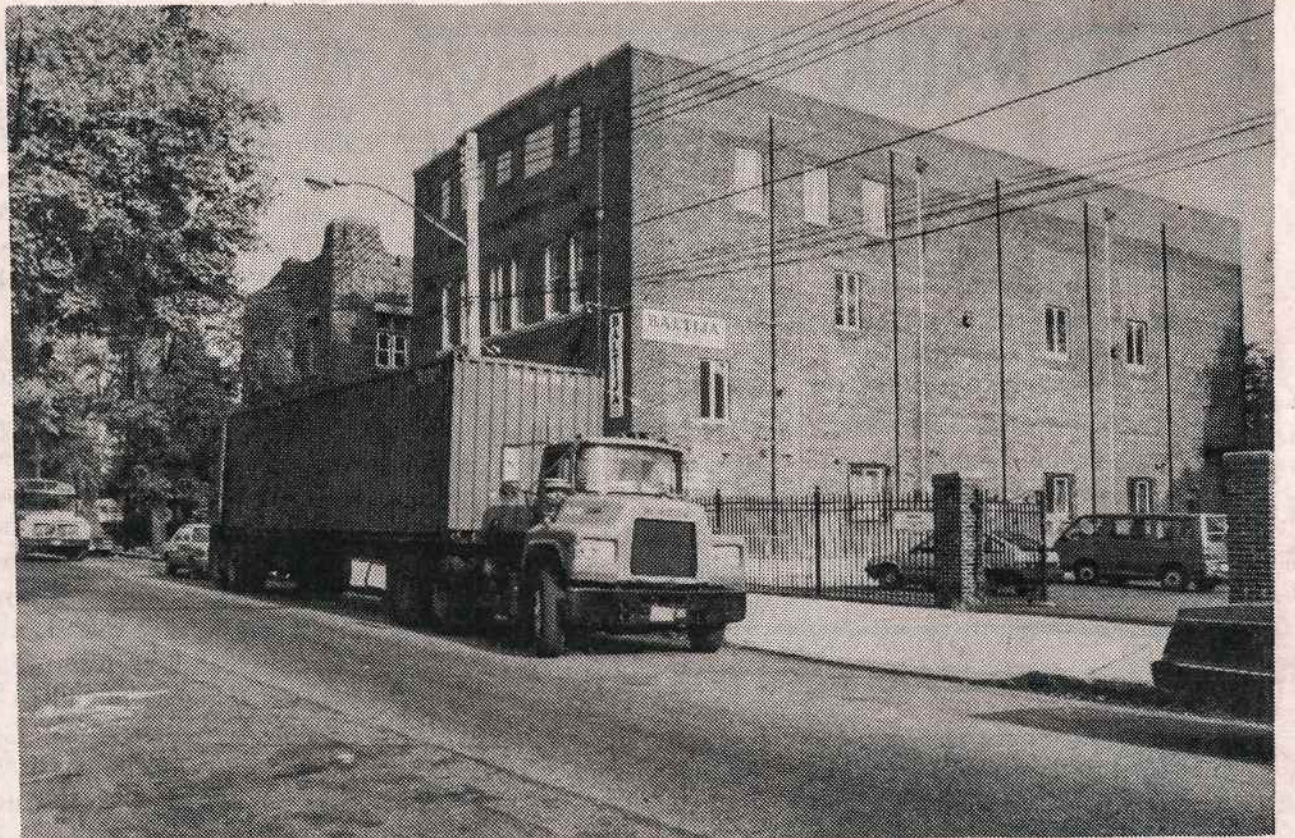
- deems actions which lead to conflicts among nations and human rights violations as immoral and unlawful; denounces discrimination based upon nationality.

Presidium of the Supreme Soviet of the Ukrainian SSR calls upon all parties involved into the conflict in Lithuanian Republic to prevent its escalation and make everything possible to solve it peacefully.

At this difficult stage of our history let the reason and responsibility of every human being and every nation prevail.

Kiev, 14 January 1991

Taip sumažintai atrodo Ukrainos parlamento pareiškimas prieš Gorbačiovo karinės jėgos panaudojimą Vilniuje. Pareiškimo tekstą pasaulinei spaudai išplatino Ukrainos delegacija Jungtinėse Tautose. *Darbininkui* tekstą parūpino jo specialus korespondentas Jungt. Tautose Kęstutis Miklas.

Vienas iš Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos kalėdinių konteinerių laukia pakrovimo prie KASOS įstaigos. Lapkričio mėnesį L.K.R. Šalpa išsiuntė 4 tokius konteinerius, pilnus drabužių, vaistų ir knygų į Lietuvą. Nuotr. Dangės Širvytės

Pianistės Frances Covalessky ir solistės Angelės Kiaušaitės koncertą sausio 26, šeštadienį, County College of Morris, Randolph, N.J., studentų centro auditorijoje, rengia Šiaurinės New Jersey lietuvių-amerikiečių klubas. Įeinant aukojama 7 dol. Pelnas skiriamas klubo stipendijų fondui. Dėl bilietų iš anksto galima kreiptis į Susan Covalessky ir Andrew White.

Demonstracijas prie Sovietų misijos Jungtinėse Tautose, 67th Street & Lexington Ave., sausio 19, šeštadienį, 3 val. popiet rengia New Jersey organizacija "Americans for Independent Lithuania". Bus protestuojama prieš sovietų agresiją Pabaltijo kraštuose. Visi kviečiami demonstracijoje dalyvauti.

Vito Anthony ir Stella Matulioniai, Manhasset, N.Y., daugelio metų dosnūs aukotojai, atnaujindami prenumeratą, įteikė ir auką *Darbininkui* stiprinti. Iš viso paliko 77 dol. čekį. Ačiū labai.

Laisvės Žiburio radijas pranešė, kad John Budris sausio 7 *Christian Science Monitor* laikraštyje rašo apie esančias galimybes Lietuvoje matyti populiarius Amerikos TV programas, kaip *Dynasty*, *Jeopardy*, *Wheel of Fortune* ir kt. Jis sako, kad vienas Floridos biznierių esąs investavęs dideles pinigų sumas tam reikalui. Esą Pabaltijį ir Ukrainoje beveik 90 procentų gyventojų turi televizorius.

Lietuviški raguoliai — šaškočiai kepami pagal Punsko lietuvių receptą. Kreiptis į Birutę telef. 718 235 - 5272. Kepinių skonis labai geras. Kainos prienamos. Parūdomas pilnas raguolis, o taip pat dalimis — pagal svorį.

Iš Lietuvos atvykusi moteris ieško slaugės darbo senesnių žmonių aplinkoje. Turi geras rekomendacijas. Skambinti vakarais telefonu 718 279 - 1034 arba 718 894 - 2812.

Išnuomojamas penkių kambarių butas antrame aukšte, Ridgewood, N.Y., rajone. Teirautis vakarais telef. 718 456 - 6672.

Romas Pukštys, TRANSPAK firmos savininkas, vėl vyksta į Lietuvą vasario mėn. pradžioje. Pinigai pervedami doleriais jūsų giminėm. Perkami automobiliai pigiai. Atsiskaitymas iki vasario mėn. 6 dienos. Transpak, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Tel. 312 436 - 7772.

Kultūros Židinio A. Maceikos vardo biblioteka bus atidara kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį nuo 12 iki 2 val. popiet arba pagal susitarimą, skambinant V. Sidui — 203 762 - 9726.

Vida Jankauskienė, uoli skautų, šaulių ir kitų patriotinių organizacijų veikėja bei talkininkė, vadovaus programai minint Klaipėdos krašto 68 metų sukaktį.

Lietuvos prez. Landsbergio atsisaukimą į pasaulio tautas ir valstybes lapeliais dalino New Yorko gyventojams Katalikiško jaunimo organizacija TFP (Tradition, Family and Property). Atsisaukime prašoma užtarti Lietuvą prieš sovietinį imperalizmą ir agresiją. Tai pati organizacija, kuri jau anksčiau yra surinkusi per 5 milijonus parašų visame pasaulyje, kad būtų pripažinta Lietuvos nepriklausomybė.

Advokatas Jonas Strimaitis iš Simsbury, CT, šiemet atnaujino *Darbininką* su visa šimtaine. Labai dėkojame už dosnumą.

Kalėdų ir Naujų Metų šventėm artėjant *Darbininke* buvo spausdinami sveikinimai. Taip 1990 metų gruodžio mėn. 21 dienos laidoje, Nr. 49, 8 psl., 6 kolonoj dešinėje, 18 - 24 eilutėse nuo viršaus buvo išspausdinta: "Danutė, Stasys ir Stasys Jr. Biručiai sveikina visus savo artimuosius, draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų proga ir linki visiems laimingų Naujų Metų. Skiria auką *Darbininkui* ir Kultūros Židiniui". Tame puslapyje buvo ir daugiau sveikintojų. Nė vieno sveikintojo tada nebuvo pageidauta ir nebuvo skelbta kiek kas kam aukoja. Pagal Ponios Birutienės dabartinį pageidavimą pranešama, kad D. St. Biručiai *Darbininkui* kalėdinio sveikinimo proga aukojo 30 dol. Ačiū labai.

Kun. prof. Antanas Rubšys, daugelio knygų autorius, Šv. Rašto dėstytojas Manhattan Kolegijoje, taip pat uolus *Darbininko* talkininkas savo brandžiaisiais rašiniais, atnaujindamas dvi *Darbininko* prenumeratas, pridėjo ir 35 dol. auką. Už viską *Darbininkas* nuoširdžiai dėkoja.

Albinas ir Brigitte Stukai, Jackson, N.J., ir šiais metais atsiuntė mūsų spaudai ir prenumeratai 75 dol. Pereitais metais buvom gavę irgi 70 dol. Maloni padėka už gražią paramą *Darbininkui* Atsiprašom, kad pereitais metais nepadėkojome. Tad mielą padėką dabar reiškiamo.

F. Lučka iš Mattituck, NY, antri metai yra dosnių *Darbininko* rėmėjų eilėse, atnaujino prenumeratą ir pridėjo 50 dol. spaudai paremti. Labai ačiū.

Petras Juška iš Clearwater, FL, ketvirtį metai atsiunčia gausenę auką spaudai paremti. Šiemet atnaujino prenumeratą su šimtaine. Nuoširdi padėka už stambesnę auką.

Joseph A. Glebauskas iš South Dennis, MA, nuolatinis *Darbininko* rėmėjas, prie prenumeratos atnaujinimo pridėdą po 50 dol. auką *Darbininkui* stiprinti. Ačiū už švenčių linkėjimus, mielą laišką ir auką.

New Yorko šaulių kuopa sausio 20, sekmadienį, Kultūros Židinyje rengia Klaipėdos krašto atvadavimo 68-ųjų metinių minėjimą.

Jonas Kackelis iš Northampton, MA, septinti metai paremia gausene auka *Darbininką*. Padėka už 50 dol. paramą.

KLAIPĖDOS KRAŠTO 68 METŲ ATVADAVIMO SUKAKTIES MINĖJIMAS

įvyks sausio 20, sekmadienį, 3 val. popiet

Kultūros Židinio mažojo salėj

341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

PROGRAMOJE

Atidarymas — KĖSTUTIS MIKLAS, NY šaulių kp. pirm.

Invokacija — Tėv. LEONARDAS ANDRIEKUS, OFM

1923 manifestas — VIDA JANKAUSKIENĖ

Įžanginis žodis — ANICETAS SIMUTIS

Lietuvos Generalinis Konsulas

Paskaita — ALFONSAS SAMUŠIS

Kario administratorius

Meninė dalis

Programos vadovė — šaulė VIDA JANKAUSKIENĖ

Po programos — pabendravimas prie kavutės

Įeinant aukojama

Minėjimą rengia ir visus atsilankyti kviečia:

LŠST NEW YORKO ŠAULIŲ KUOPA

LKVS RAMOVĖS NEW YORKO SKYRIUS

DLK BIRUTĖS D-JOS NEW YORKO SKYRIUS

MAŽ. LIETUVOS REZISTENCIJOS SĄJŪDIS

MAŽOSIOS LIETUVOS BIČIULIŲ DRAUGIJA

DEMONSTRACIJA

Visiems svarbu dalyvauti demonstracijoje
prie Sovietų United Nations Mission
67th Street ir Lexington Avenue, New York, N.Y.
Sausio 19, šeštadienį, nuo 2 val. iki 6 val. vak.

Po to žvakių vigilija
Visus maloniai kviečia:

AMERICANS FOR INDEPENDENT LITHUANIA

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS NEW YORKO IR NEW JERSEY APYGARDOS